

Iznīcināts gandrīz viss

Foto - A. Kirsānovs

Zemnieku saimniecība "Mežmalas". Rugāju novada Lazdukalna pagasta bioloģiskajā zemnieku saimniecībā "Mežmalas" saimnieko kupla daudz bērnu ģimene – kopā ar vecākiem VILNI BLEIDERU (attēlā) un LAILU USENIECI ikdienas gaitās dodas arī 20 gadus jaunie SALVIS un AIVIS, 15 gadus jaunais DAIRIS, 7 gadus jaunais LAURIS, tikai deviņus mēnešus jaunais ģimenes pastarītis NIKS, kā arī Viļņa 81 gadus vecā mamma BIRUTA. Līdz šim saimniecībā bija ieguldīts ne mazums pūļu. Tomēr padarītajiem darbiem treknu svītru pāri pārvilka aizvadītās sestdienas postošais virpuļviesulis, kas sagrāva un pārvērtā gruvešos teju visu ģimenes saimniecību. "Tagad, cik nu vien tas iespējams, galvenais ātrāk savest kārtībā dzīvojamo māju, lai līdz ziemei ar bērniem būtu zem jumta. Šobrīd jumts sastīķēts, kā saka, vienam momentam, lai tas vispār turētos kopā. Pēc tam jāķeras klāt pie kūts, lai zem klajas debess nepaliktu arī lopi," sašutuši par notikušo ir mājas saimnieki.

Viļņa un Lailas ģimene iespēju robežās aicina ikvienu sniegt materiālu palīdzību, lai atjaunotu nopostīto saimniecību (**Lailas bankas konta nr. - LV16PARX0005471870003,**

tālr. nr. - 27867134). "Šobrīd katra palīdzības kriptiņa ir svarīga. Būsim ļoti pateicīgi par atbalstu," uzsver daudz bērnu ģimene. Laikraksta "Vadugums" kolektīvs pēc nepieciešamības atkārtoti aicina palīdzēt arī ikvienai citai virpuļviesuļi cietušajai saimniecībai, par kurām jau rakstījām laikraksta pagājušajā numurā, tajā skaitā saimniecībām, kuras, iespējams, netika pieminētas publikācijā. Tāpat jāpiebilst, ka pēc postošās dabas stihijas saņēmām arī vairāku lasītāju telefona zvanus. Cilvēki jautā, vai vētrā cietušajām ģimenēm ir iespēja pārskaitīt naudu uz vienu kopējo bankas kontu. Rugāju novada domes priekšsēdētāja SANDRA KAPTEINE skaidro, ka ar šādu iniciatīvu noteikti var nākt klajā paši iedzīvotāji. Kas attiecas uz pašvaldības iespējām izveidot šādu kontu, S.Kapteine stāsta, ka pašvaldība pārvaldību pār to visdrīzāk neuzņemt. Turklāt būtu arī sarežģīti pieņemt lēmumu par naudas sadali, proti, kurai no saimniecībām iedzīvotāju ziedotā nauda pienāks vairāk vai mazāk.

* Turpinājums 13.lpp.

Īsziņas

Nākamajā
vadugunī

● **Ardievu skola, sveika dzīve!**
Vidusskolēni dodas piepildīt sapņus

● **Veiksmīgs veterānu starts**
Izcīna 22 medaļas

Jāņos būs piecas brīvdienas

Nākamgad – 2020.gadā – 22.jūnija darba diena, kas iekrīt pirmdienā starp svētdienu 21.jūniju un svētku dienu 23.jūniju, no valsts budžeta finansējamās valsts pārvaldes iestādēs, kurās noteikta piecu dienu darba nedēļa no pirmdienas līdz piektdienai, ir pārcelta uz sestdienu, 2020.gada 13.jūniju. Līdz ar to Jāņos valstī būs piecas brīvdienas. 2020.gada 22.jūnijs ir vienīgā darba diena, kas tiks pārcelta nākamajā gadā.

Tiesu vadis Pēteris Novičenoks

Tieslietu padome 1.jūlijā uz nākamajiem pieciem gadiem iecēla Pēteri Novičenoku par Rēzeknes tiesas priekšsēdētāju. Par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi Pēteris Novičenoks iecelts 2012.gadā – sākumā amata pienākumus pildīja Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā, 2015.gadā pārcelts uz Rēzeknes

tiesu. "Uz Rēzeknes tiesas priekšsēdētāja amatu kandidēja trīs tiesneši," informē Augstākās tiesas Komunikācijas nodaļas vadītāja Rasma Zvejniece.

Izmaiņas autobusu maršrutos

Atgādinām, ka ar 1.jūliju noteiktas izmaiņas AS "Nordeka" apkalpotajos reisos autobusu maršrutos. Nr.7632 Rēzekne – Balvi – Gulbene: plkst. 6.05 (līdz šim plkst. 5.45) no Gulbenes AO, pienāks Rēzeknes AO plkst. 8.25 (līdz šim plkst. 8.30), plkst. 13.10 (līdz šim plkst. 13.00) no Rēzeknes AO, pienāks Gulbenes AO plkst. 15.30 (līdz šim plkst. 15.50). Nr.7668 Alūksne – Balvi – Rēzekne: plkst. 6.40 no Alūksnes AO, pienāks Rēzeknes AO plkst. 9.22 (līdz šim plkst. 9.40), plkst. 14.25 (līdz šim plkst. 14.10) no Rēzeknes AO, pienāk Alūksnes AO plkst. 17.10.

Nedēļas jautājums

Irēna Tušinska

Ko sagaidāt no jaunā Latvijas Valsts prezidenta?

ANITA no Viļakas: -Domāju, ka Levits attaisnos mūsu cerības. Viņš izskatās diezgan inteliģents un respektabls. Nezinu, vai viņš tiešām būs īsts tautas prezidents, kurš izprot tautas vajadzības, bet domāju, ka savu amatu viņš pildīs godam.

BIRUTA no Balviem: - Manas cerības uz prezidentu ir diezgan mazas. Tās izkūpēja vējā pēc tam, kad ieraudzīju, cik daudz padomnieku viņš sev izvēlējis. Pēc iepriekš teiktā biju iedomājusies, ka viņš būs citādāks. Cik nodokļu naudas vajadzēs, lai uzturētu visus padomniekus?! Nodokļu maksātājiem tas būs liels slogs, jo mums, cilvēkiem, viņi būs jāuztur. Uzņēmējiem jau tā tik grūti samaksāt nodokļus, Esmu vilusies.

ALEKSANDRS no Balviem: -Nezināju, ka mums ir jauns prezidents. Par politiku īpaši neinteresējos. Televīzijā neskatos politiskos raidījumus, tikai filmas. Domāju, ka Latvijā prezidents neko daudz neizlemj. Pēc katra prezidenta ievēlēšanas tauta kaut ko no viņa cer sagaidīt, bet dzīve rādis, kāds viņš būs.

ILONA no Balviem: -Prezidentam ir liela pieredze diplomātiskajā darbā. Galu galā viņu virzīja prezidenta amatam jau pirms četriem gadiem. Domāju, ka viņš tam ir gatavojies. To varēja redzēt, arī klausoties viņa uzrunu tautai. Izskatās ļoti cerīgi. Uzskatu Levitu par tautas prezidentu un ļoti inteliģentu cilvēku. Jāļauj cilvēkam strādāt. Izskatās, ka komanda viņam ir laba. Dod Dievs, lai jaunajam prezidentam viss izdodas!

AUSTRIS no Balviem: -Tas ir grūti jautājums. Ar viņa biogrāfiju nedaudz esmu pazīstams, bet grūti pateikt, vai Levits attaisnos tautas cerības. Viņam ir maza vara. Ne jau viņš valstī visu nosaka, bet Saeima. Prezidentam ir pārāk maza loma. Vai būs labāks par iepriekšējiem, nezinu. Iespējams. Bet viņš tāpat valstī neko nenoteiks.

MANA NEDĒĻA

Šī nedēļa bija pakārtota vārdadienas svinībām. Otrdien saņēmu ne tikai daudz apsveikumu, bet arī vēlējumu: "Lai pārsteigumiem bagāta diena!" Tas piepildījās! Pēkšņi atskanēja telefona zvans: "Sveiciens no Kurzemes. Esmu aiz tavām durvīm!" Tas bija mūsu Pretiču dzimtas atzara, kurš krustojās pirms piecām paaudzēm, pētnieks Juris Šironovs no Talsiem. Sekoja jaukas sarunas par radu rakstiem, atveda man dokumentus no vectēva mājām. Vīramāte uzdāvināja ķiršus. Trešdien paspēju gan ievāriju savārit, gan apmeklēt teātra mēģinājumu, jo gatavojos svētdien kopā ar savējiem Beļavas pagasta svētkos vadīt bērnu rītu. Ceturtdien kārtoju visus rekvizītus šim pasākumam, bet piektdiena un sestdiena mums paiet kāzu zīmē, kur vienas būs izbraukuma kāzas. Tās ir manas darba dienas. Vēl ceru svētdien pie zirgiem Beļavā paspēt uz skaistu fotosesiju, bet vakarā aizbraukt uz mežu sēnēs, kas ir mans hobijs kopš bērnības.

ZAIGA LĀPĀNE, dzimtsarakstu nodaļas speciāliste

No vēstulēm

Gaidāmas netipiski lielas cenu izmaiņas

Jūnijā Latvijā ir nedaudz samazinājusies patēriņa cenu inflācija, un, salīdzinot ar iepriekšējā gada jūniju, patēriņa cenas Latvijā augušas par 3%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes publicētā informācija. Tas ir lēnākais patēriņa cenu kāpums Latvijā pēdējo trīs mēnešu laikā, taču lielu pārsteigumu jūnija inflācijas rādītājos nav, un faktiski patēriņa cenu inflācija Latvijā nav būtiski mainījusies jau kopš pērnā gada rudens. Salīdzinājuma ar maiju, lielākās cenu izmaiņas jūnijā notikušas sezonāla apģērba, apavu, dārzenu, kā arī atsevišķu pakalpojumu cenu svārstību dēļ, taču turpmākajos mēnešos Latvijā gaidāmas netipiski lielas cenu izmaiņas.

Jūnijā visstraujāk patēriņa cenas Latvijā augušas pārtikas precēm, kas, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi, palielinājušās par 4,7%. Tas ir straujākais pārtikas cenu pieaugums Latvijā kopš 2017.gada. Tik spēcīgs pārtikas cenu pieaugums Latvijā joprojām ir daļēji saistīts ar pērnā gada sliktu lauksaimniecības ražu, kā rezultātā dārzenu cenas ir jūtami augstākas nekā 2018.gadā, taču šobrīd pārtikas cenu pieaugumu arvien vairāk ietekmē arī ārējie faktori. Kopš gada sākuma pārtikas cenas pasaulē augušas par vairāk nekā 7%, un pēdējos mēnešos Latvijā sākušas palielināties gaļas cenas, it īpaši cūkgaļai. Salīdzinot ar pērnā gada jūniju, cūkgaļas cenas Latvijā augušas par gandrīz 12%, un, domājams, tas ir vismaz daļēji saistīts ar straujo Āfrikas cūku mēra izplatību Ķīnā, kas ir pasaules lielākais cūkgaļas tirgus pasaulē un veido aptuveni pusi

no globālā cūkgaļas patēriņa. Tas nozīmē, ka gaļas cenas Latvijā varētu turpināt palielināties.

Vienlaikus pakalpojumu cenu inflācija Latvijā saglabājas ļoti stabila, un, salīdzinot ar pērnā gada jūniju, pakalpojumu cenas pie mums augušas par 2,9%. Galvenais pakalpojumu cenu inflācijas cēlonis šobrīd ir spēcīgais darba algu kāpums, kas tuvākajā laikā, visticamāk, nemazināsies. Tajā pašā laikā ne visas cenas aug, un līdz ar naftas cenu kritumu pasaulē jūnijā par 1,5% samazinājās arī degvielas cenas Latvijā. Tieši degvielas cenu kritums ir galvenais iemesls, kādēļ jūnijā nedaudz samazinājās arī kopējais inflācijas līmenis Latvijā.

Turpmākajos mēnešos Latvijā gan gaidāmas netipiski daudz cenu izmaiņas. Jūlijā par aptuveni 20% kritīsies dabasgāzes cenas mājsaimniecībām, un 1.augustā plānots par 15% samazināt akcīzes nodokļa likmi stiprajam alkoholam. Vienlaikus no 1.augusta Rīgā par 16,9% pieaugs siltumenerģijas cenas, un no 1.jūlija palielinās akcīzes likmes tabakas izstrādājumiem. Tāpat septembrī gaidāms mācību maksas pieaugums atsevišķās Latvijas augstskolās. Tas viss kopumā liek domāt, ka patēriņa cenu inflācija Latvijā turpinās svārstīties ap 3%, taču liela nenoteiktība ir saistīta ar pārtikas cenām, kuru izmaiņas būs atkarīgas gan no šī gada lauksaimniecības ražas, gan no globālajām tendencēm, piemēram, jau minētā Āfrikas cūku mēra izplatības Ķīnā un citās Āzijas valstīs. Ņemot vērā visus šos faktorus, kopējais patēriņa cenu līmenis Latvijā šogad varētu augt aptuveni 3%, savukārt nākamgad - nedaudz virs 2,5%.

MĀRTIŅŠ ĀBOLIŅŠ, bankas "Citadele" ekonomists

Akceptēts ziņojums par bērniem

Pērn, salīdzinot ar 2017.gadu, reģistrēts ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu skaita samazinājums. Salīdzinot ar 2017.gadu, pērn šādu bērnu skaits bija samazinājies par 231 cilvēku. Šādi dati minēti informatīvajā ziņojumā "Pārskats par bērnu stāvokli Latvijā 2018.gadā", kas 9. jūlijā izskatīts un pieņemts zināšanai valdības sēdē. Ziņojumā arī konstatēts, ka samazinājies bērnu skaits, kuriem vecāki, reģistrējot bērnu dzimšanu, izvēlējušies Latvijas nepilsoņa statusu. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegto informāciju, 2019.gada 1.janvārī bija 4383 bērni nepilsoņi, kamēr 2018.gada sākumā bija 5260 šādu bērnu.

Samazinājies noziedzīgos nodarījumos cietušo bērnu kopskaits. Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centra sniegtajiem datiem 2018.gadā par noziedzīgos nodarījumos cietušiem atzīti 525 bērni (salīdzinot ar 2017.gadu, samazinājums par 7 bērniem). No tiem 259 bija mazgadīgas personas, kas ir par 45 personām mazāk, salīdzinot ar 2017.gadu. Samazinājies bērnu skaits, kuri cietuši ceļu satiksmes negadījumos, 2018.gadā ceļu satiksmes negadījumos bija cietuši 705 bērni, kas ir par 38 gadījumiem mazāk, salīdzinot ar 2017.gadu. Neviens bērns nav cietis nelaimes gadījumā uz dzelzceļa.

EGILS ZARIŅŠ, Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Viena no vētras aculieciniecēm piezvanīja, lai dalītos redzētajā: "Dzīvoju Bērnpils Golvaros. Gribru pastāstīt, ko redzēju 6.jūlijā ap 15 pēcpusdienā, stāvēt pie loga. Tuvojās lietus mākoņi. Ieraudzīju melnu virpuli, kas pacēlās virs meža, visi koki lidoja pa gaisu. Domāju – nu lidošs tieši kaimiņu mājā, varbūt arī mūsu mājās! Tas nebija ilgi. Šausmīgi nobijāmies. Nobijās arī govīs, kas ganījās turpat netālu. Vētra izrāva četrus augstsprieguma stabus un izrāva vairākus koku pudurus. Pēc lietus sadzinām govīs kūti, viņas vēl šodien dreb no bailēm. Virpulis aizvirzījās tālāk, neskarot mūsu saimniecību, vienīgi izpostīti meži. Esam laimīgi, ka esam dzīvi. Jūtam līdzī visiem

tiem, kuriem izpostītas mājas."

Pensionāre Marija no Rugājiem piezvanīja, lai izteiktu aicinājumu sakārtot jaunā dievnama apkārtni: "Katru svētdienu apmeklēju baznīcu Rugājos. Šo svētdien atklās jauno baznīcu, bet pretī, otrā pusē, rēgojas neglīta metāllūžņu kaudze, kas stāv jau gadu gadiem. Saprotu, ka tā ir privātā zeme, bet vai tiešām neko nevar darīt, lai tos metāllūžņus vai nu novāktu, vai kaut kā piesegtu ar sētu, lai nerēgojas?! Šausmīgs skats paveras. Turklāt pretī baznīcai. Vai tad tiešām neko nevar darīt, lai to novāktu?"

"Latvijā paliek vairāk lāču, arī virpuļviesuļi kļūst bīstamāki un postošāki. Noskatījos pazīstamā laika ziņu vīra Toma Briča tiešraidī, kurā viņš uzsvera, ka patiesībā spēcīgas virpuļvētras Latvijā nav nekāds jaunums un tādas pie mums bijušas jau pirms krietna laika. Tie ir fakti, un droši vien tā arī ir. Tomēr tīri emocionāli gribas teikt un atgādināt banālo frāzi, ka agrāk tomēr viss bija citādāk – ne tik traki. Jācer, ka ar gadiem nekļūs vēl jaunāk un mūsu mazajai Latvijai nenāksies pieredzēt tādas tornado, kādi plosās, piemēram, Amerikā," pārdomās dalās kāda lasītāja.

Saruna ar Balvu novada domes Atzinības raksta saņēmēju

“Manuprāt, aptieka nedaudz līdzinās baznīcai”

Balvu novada dome piešķirusi Atzinības rakstus 12 personām, tostarp arī INESEI KRAULIŅAI, “A Apotheka” tikla Balvu aptiekas farmaceitei, par augstu profesionalitāti, atbildību, godprātīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu farmaceita profesijas popularizēšanā Balvu novadā.

Ziņa par Balvu novada domes lēmumu izskanēja nesen. Jādomā, ka Atzinības rakstus personām pasniegs novada svētkos 20.jūlijā. Kādas ir sajūtas uzzinot, ka esat starp apbalvotajiem?

-Ielūgumu uz apbalvošanas pasākumu vēl neesmu saņēmusi (saruna ar Inesi notika nedēļas sākumā - I.Z.). Brīvdienās netiku ieskatījusies pastkastītē, iespējams, tas jau tur atrodas. Sajūtas? Man nešķiet, ka esmu ko pelnījusi. Strādāju, daru savu darbu. Turklāt man nav ne dzīves, ne darba jubileja.

Kā domājat, kas Jūs ieteica apbalvojumam?

-Iespējams, ieteikums nācis no klientu un draugu loka, no kolektīva, kurā strādāju, vadības. Tieši nezinu, bet kāda sadarbība noteikti būs bijusi.

Ko, Jūsuprāt, nozīmē strādāt aptiekā?

-Darbs aptiekā, teiksim tā, ļoti atšķiras no klientu apkalpošanas citās tirdzniecības vietās. Lai strādātu aptiekā, ir ļoti daudz jāmācās, jāseko līdzi jauninājumiem, turklāt nepārtraukti. Aptieku darbā ienāk jaunās tehnoloģijas - datori, jaunas programmas, e-veselības pakalpojumi. Viss ir jāapgūst ātri un perfekti. Mācīties braucam gan uz kursiem, gan datortspēcīalīstī brauc pie mums. Pamatā jau visam cauri urbjamies pašas uz vietas. Aptiekā ir ļoti grūti strādāt.

Kad un kā radās doma mācīties par aptiekāri?

-Manas mamma sapnis bija, lai meitas izvēlētos profesiju saistībā ar medicīnu. Tā arī notika. Mana māsa ir medmāsa, bet es aizgāju mācīties farmāciju. Iespējams, tas bija neapzināts solis, lai gan arī pati kaut ko tamlīdzīgu vēlējos - tīru, smalku darbu, saistītu ar ķīmiju. Pēc Baltinavas vidusskolas beigšanas iestājos 1.Medicīnas skolā (tagad Medicīnas koledža).

Ja aizdomājās dziļāk, tad savai izvēlei varu atrast arī pamatojumu, kāpēc izvēlējos tieši ar medicīnu saistītu profesiju. Mums klasē bija medicīnas pulciņš, un mūsu klases audzinātāja, fizikas un matemātikas skolotāja Leontīne Mežale bija šī pulciņa vadītāja. Mēs mācījāmies sniegt pirmo palīdzību un citas ar medicīnu saistītas lietas. Iespējams, tādēļ mums arī ir ista mediķu klase - feldšeri, medmāsas, farmaceiti. Manā klasē mācījās Aija, kura tagad strādā “Mēness Aptiekā”, Iveta, kura ir ģimenes ārstes palīdzē, Rita un Ināra ieguva medicīnas māsu profesiju.

Kā veidojās jaunās farmaceites dzīves gaitas?

-Mana pirmā darbavieta pēc farmaceita diploma saņemšanas bija Madlienas aptieka Ogres rajonā, kur nostrādāju pirmos trīs gadus. Pēc tam mani paaicināja uz Valmieru. Tieši tad sākās interesants laiks, - Latvijā vajā vērās pirmās privātās aptiekas. Arī Valmierā atklāja pirmo privāto aptieku, kuru vadīja manas kursabiedrenes mamma. Viņa arī paaicināja mani strādāt savā aptiekā. Valmierā nodzīvoju un nostrādāju padsmīt gadus, pēc tam atgriezās dzimtajā pusē, atradu farmaceita darbu Balvos.

Valmieru uzskata par perspektīvu pilsētu, tā ir Vidzemes reģiona centrs. Kādēļ negaidīti devāt priekšroku Balviem, ja Valmierā bijāt jau iedzīvojušies?

-Valmiera ir skaista pilsēta, bet radās problēmas, kurām nebiju gatava, - tās bija pārāk smagas un sāpīgas. Līdz tam dzīvojam ļoti labi, būtu arī tālu tikuši. Man arī bija savs business aptieku jomā. Bet viena nevarēju pavilkt to, kas bija uzsākts. Nebiju tik stipra. Tādēļ kopā ar dēlu atgriezāmies Baltinavā pie mammas.

Vai darbu izdevās atrast ātri?

-Pie mammas Baltinavā atgriezās pavasarī, bet vasaras otrajā pusē jau strādāju Zeltkalnes aptiekā, kas tajā laikā atradās Balvu poliklinikā. Aptiekā vajadzēja darbinieci, un mani pieņēma darbā. Pēc kāda laika Zeltkalnes aptiekai nācās meklēt citu vietu, kamēr notika telpu meklējumi, remonts un pārceļšanās, man vajadzēja darbu, jo Balvos irēju dzīvoklī, vajadzēja naudu iztikai abiem ar dēlu. Uzsāku strādāt “A Apotheka” aptiekā Balvos. Arī Balvos strādāju jau

padsmīt gadus.

Sākoties aptieku privatizācijai, arī Balvos izveidojās vairākas privātās aptiekas. Tagad Balvos ir četras aptiekas. Vai izjūtat savstarpēju konkurenci?

-Man personīgi tādas sajūtas nav. Manuprāt, Balvos aptiekas sadzīvo draudzīgi - nav nedz savstarpēja naida, nedz klientu pārvilināšanas mēģinājumu. Lai gan darba gados farmācijā ir gadījies izjust konkurenci. Vairāk tas bija privāto aptieku veidošanās sākumā, - tāda savstarpēja *knaibīšanās*, skaudība. Šeit un tagad to nejutu. Pircēju pietiek visās pilsētas aptiekās, jo zāles iedzīvotāji patērē daudz. Ļoti daudz! Taisnība, mums visiem ļoti jādomā par aizvien labāku klientu apkalpošanu. Tā kā strādāja agrāk, sen vairs nestrādā. Cilvēku apkalpošana mainījies.

Pastāstiet, kas tieši mainījies?

-Tagad ļoti jāizprot cilvēks, kas ienāk aptiekā, vai ar viņu runāt daudz, vai maz. Pastāv uzskats, ka cilvēks, kurš ienāk aptiekā, jāuzrunā: “Ko jūs vēlaties, lūdzu? Ko jums piedāvāt, lūdzu?” Kādreiz varbūt to nevajag darīt. Cilvēks vienkārši vēlas apskatīties, bet mēs viņu traucējam. Savukārt, ja pie letes veidojas gara pircēju rinda, jāstrādā tā, lai cilvēks, kurš rindā stāv pirmais, justos kā vienīgais, nevis kā tāds, kurš farmaceitu kaitina, jo viņam, lūk, jāsteidzas apkalpot otro, trešo, piekto vai desmito. Sarunājoties ar pircēju, atkarībā no situācijas, farmaceitam jāmaina pat balss tembrs uz pieklusinātu. Arī, lai kaut ko pajautātu kolēģim pie blakus kases. Atmosfērai, kas valda aptiekā, jābūt piezemētai, es pat teiktu, - savā veidā tuvai baznīcas atmosfērai. Cilvēki nāk uz aptieku ar savu sāpi, ar savu slimību. Tie nav ne ziedi, ne konfektes, ne šampanietis, ko šeit vēlas nopirkt. Tādēļ attieksmei jābūt ļoti uzmanīgai. Tagad klienti ir personības un izglītoti, grib individuālu apkalpošanu.

Strādājot ilgu laiku aptiekā, droši vien nācies uz klausīt ne viena vien klienta bēdu stāstu?

-Ir savs kontingents, kurš nāk uz aptieku parunāties, izstāstīt savu sāpi. Vieni nāk pēc zālēm, citi pat zāles nenopērk. Ja cilvēks redz, ka viņu uzklausa un saprot, viņš nāk parunāties. Daudziem tagad nav ar ko sarunāties. Vienīgi aptieka nav istā vieta sarunām.

Ziema mums aiz muguras. Kādas saslimšanas cilvēkus lielākoties piemeklē vasarā?

-Hroniskās slimības cilvēku pavada visu gadu. Un tādu klientu ar hroniskām saslimšanām ir ļoti daudz. Viņi nāk pēc savām zālēm, kas jālieto regulāri. Tādu izteiktu ziemas un vasaras slimību nemaz nav. Ziemā zinām, ka klejo vīrusi, cilvēki apaukstējas. Arī vasarā cilvēkus piemeklē apaukstēšanās. Cilvēks sakarst, savīst, nokļūst caurvējā, un viņam savēl sprandu, muguru. Tās ir tās gadalaiku maiņai raksturīgākās saslimšanas. Visos gadalaikos mūsdienās izplatītas depresijas, izdegšanas sindroms. Tad psihoterapeits rekomendē zāļu kursu, kas cilvēkam jālieto. Paiet pat gadi, līdz pacients sevi saved kārtībā.

Masu saziņas līdzekļi ik pa laikam atgādina, ka katram mājās jābūt savai aptieciņai. Vai Jums tāda ir?

-Dienmēž nav! Kaut kādas zāles ir, bet mērķtiecīgi veidotas aptieciņas nav. Ja pēkšņi kaut ko ievajagas, palūdzu draudzenēm. Būtībā mēs ar dēlu, kuram šogad apritēs astoņpadsmit gadi, neko daudz neslimojam. Taču kāda marles saite, leikoplasts, zāles pret galvassāpēm vai sildoša ziede pret sāpošu, savilkto sprandu mājās noder. Aptieciņu vairāk vajag tad, ja mājās ir mazi bērni. Tad gan! Bērns pa dienu lec, skrien, bet nāk vakars, un viņam sāk celties temperatūra. Ne visas jaunās ģimenes par to piedomā. Tad vecākiem sākas panika, zvanišanas, skriešana.

Kā vecāki bērībā ārstēja Jūs?

-Bērībā abas ar māsu tāpat katru sezonu dabūjam paugstinātu temperatūru, klepojam. Mūsu mamma bija gudra un cīnījās pret saslimšanu ar vecās terapijas metodēm, galvenokārt tās bija dzērvenes ar medu un aspirīns. Mamma zāles prata sabalansēt pareizās devās, kaut medicīnu nebija mācījusies. Obligāts viņas nosacījums bija atrasties gultā ne mazāk kā nedēļu, tikai tad varēja domāt par jaunām skriešanām, lēkšanām vai iet uz skolu.

Foto - no personīgā arhīva

Labā darbiniece un kolēģe. Balvu aptiekas “A Apotheka” vadītāja Aelita Tuče kopā ar Inesi Krauliņu strādā divus gadus. Aptiekas vadītāja Inesi raksturo kā ļoti atsaucīgu un iecietīgu darbinieci. “Viņa pircējiem vienmēr piedāvās iespēju izvēlēties, apkalpos laipni un profesionāli. Ja vajag, aiznesīs zāles pat uz māju gadījumā, ja cilvēks pats nespēj pēc tām atrākt,” saka vadītāja.

Pati aptieku darbinieci nespēlējat?

-Nespēlēju gan, jo mājās mums bija liela saimniecība, pilna kūts ar lopiem. Vajadzēja palīdzēt vecākiem saimniecības darbos. Bērībā mani neviens pat lāgā neatceras, izaugu apkārtējiem nemanot, jo vienmēr biju aizņemta, kaut ko darīju.

Ir cilvēki, kuri uzskata: nekādas ķīmijas, tikai dabiskie ārstniecības līdzekļi!

-Vajag gan ķīmiju, gan visu kaut ko! Tikai normas un saprāta robežas un pareizās devas. Tikai dabisko un neko no ķīmijas, tā gan es neteiktu.

Un modes zāles?! Ko domājat par tām?

-Modes zāles ir tās, ko reklamē pa televīziju. Ja ir izdevusies reklāma, - skaista, krāsaina, turklāt tiek ļoti smuki parādīta, tad medikaments aiziet *uz urrā*. Labs, ne labs, vajadzīgs vai nav vajadzīgs. Daudziem ļoti pie sirds gāja ibumetīna reklāma ar tiem diviem brašajiem zaldātiņiem. Līdz ar to arī ibumetīna pieprasījums bija garantēts.

Zāļu izvēle aptiekās mūsdienās patiesi liela, bet gadās, ka vajadzīgā medikamenta tomēr nav vai tas ir pazudis. Vai vainīgas Eiropas Savienības regulas, kas neļauj aptiekās tirgot, piemēram, dzīvudraba termometrus?

-Jā, ir zāles, kas it kā ir pārdošanā visu laiku, bet pēkšņi pazūd vai nu pavisam, vai uz laiku. Šogad bija nenormāls pieprasījums pēc D vitamīna pilienu veidā, bet vitamīna nebija, - vai nu medikaments nebija tik daudz ievests, vai pieprasījums bija neadekvāti liels. Acīmredzot mediķi parakstīja šo vitamīnu daudziem saviem pacientiem. Dzīvojam zemeslodes vietā, kur saulīte mūs nelutina, vitamīna nevienam nav par daudz, taču reizēm arī kaut ko pārspīlējam. Divus mēnešus tirdzniecībā bija pazudis kāds cits medikaments. Manuprāt, tā nedrīkstētu būt, jo zāles ir pietiekami dārgas, tādēļ tām jābūt pieejamām.

Ko darāt no darba brīvajā laikā?

-Sirdslieta ir pirts, ko apmeklēju kopā ar vairākām draudzenēm. Ziemā peldos āliņģī. Brīvajās dienās braucu arī uz laukiem pie mammas palīdzēt lauku darbos. Daudzus gadus dziedāju kori, bet tagad to vairs nedaru, jo ir ļoti liela darba slodze. Pa dienu sevi *izlieku* darbā, apkalpojot klientus, tādēļ pēc darba vēlos mieru un klusumu. Tie ir divi dažādi cilvēki, kas ir darbā un kas pēc darba nāk mājās. Tās ir divas dažādas Ineses.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Saruna ar deputātu

Lūkosies uz iedzīvotāju raizēm no citas puses

Pirms aptuveni trim mēnešiem Rugāju novada domes deputāta amatā darbu uzsāka skolotājs JĀNIS IKSTENS. Deputāta pienākumus viņš uzņemas pēc tam, kad Rugāju novada dome nolēma izbeigt deputāta Eduarda Stalidzāna pilnvaras pirms termiņa, ņemot vērā deputāta personisku rakstveida iesniegumu. Sarunā ar jauno deputātu skaidrojām, ar kādiem darbiem un iespajdiem sācies 'tautas kalpa' pienākumu pildīšanas laiks.

Kā pavadāt vasaru?

-Baudu atvaļinājumu savās lauku mājās Bērzpili. Kamēr sieva strādā, pieskatu mūsu meitu Paulu, kura rudenī būs divgadniece. Atpūšamies, spēlējamies, ēdam zemenes. Liela daļa mana brīvā laika pāriet, strādājot pie zāles pļaušanas, malkas kraušanas, apkārtnes iekopšanas. Esam iestādījuši dažus ogu krūmus, un šogad tie mūs priecē ar pirmajām ogām. Iesaistos gaidāmajā Rugāju novada vidusskolas jubilejas pasākumā, kas notiks šīs nedēļas nogalē, organizēšanā.

Kā pirms trim mēnešiem uzņēmt zīņu, ka jāsēžas deputāta krēslā?

-Zīņa bija negaidīts pārsteigums, ko uztvēru kā jaunu pienākumu, lielu atbildību un izaicinājumu sev pašam.

Kāds bija mērķis, piekrītot kandidēt pašvaldību vēlēšanās?

-Mani un citus jaunus cilvēkus uzrunāja kandidēt vēlēšanu apvienības "Vienoti novadam" saraksta vadītāja Sandra Kapteine. Piekritu, jo vēlējos piedalīties dažādu lēmumu pieņemšanā, kas vērsti uz cilvēku labklājības celšanu un novada attīstību.

Kādi bija pirmie iespajdi, uzsākot pildīt deputāta pienākumus? Kādā komitejā darbojaties?

-Kopumā iespajds par deputātu pienākumiem, ikdienu, atbildību vēl tikai veidojas, jo līdz šim neesmu ar to saskāries, un viss, ko redzu, dzirdu, ir jauna pieredze. Pārsteidza tas, ka daudzi lēmumi, ko izskata komiteju un domes sēdēs, ir saistīti ar zemes jautājumiem. Tas liek labāk iepazīt Rugāju novada teritoriju. Protams, vēl jau maz ir sanācis strādāt. Darbojos Finanšu pastāvīgajā komitejā un Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejā.

Vai uz pieņemšanām pie Jums kā deputāta nāk iedzīvotāji?

-Pagaidām, esot deputāta statusā, man vēl nav sanācis tikt ar mūsu novada iedzīvotājiem, bet labprāt uzklausīšu

un gaidīšu viņu idejas un priekšlikumus.

Ko vēlētos izdarīt šajos divos gados?

-Darbošos kopā ar citiem deputātiem, pilnveidošu savu izpratni un zināšanas par notiekošo pašvaldībā. Pieļauju, ka jautājumi, par kuriem aktīvi diskutēšu, būs saistīti ar izglītību, kas ir mans ikdienas darbs. Domāju, ka šis darbs man ļaus paskatīties uz sadzīvīskām problēmām un iedzīvotāju raizēm no citas puses un, iespējams, manas šī brīža idejas kļūs mazsvarīgākas, jo vēlēšos īstenot novada iedzīvotāju aktuālākās, neatliekamākās vajadzības.

Vai darbu pašvaldībā neapgrūtina tas, ka Rugāju novada ļaudis pazīst mazāk nekā, piemēram, Bērzpils pagasta iedzīvotājus?

-Rugāju vidusskolā strādāju vairāk nekā piecus gadus un, diendienā esot šeit, esmu iepazīs rugājiēšus jau diezgan labi. Strādājot skolā, satiekos ne tikai ar skolēniem un viņu vecākiem, nereti apstākļi iepazīstina ar sportiskiem jauniešiem, daudziem zinošiem, aizrautīgiem, dzīves pieredzes bagātiem cilvēkiem. Domāju, lai arī daļa no novada cilvēkiem nav zināma, šis darbs mani ar ļaudīm iepazīstinās.

Kā vērtējat gaidāmo novadu reformu?

-Galvenais jautājums, kas rodas, domājot par gaidāmo reformu, ir – ko tā dos? Ja nekā nebūs labāk, tad neredzu vajadzību pēc kārtējās naudas pārdales. No tā, ka apvienos novadus, laukos cilvēku nekļūs vairāk. Labi, ka, mainoties novadiem, iedzīvotājiem nevajadzēs pārdeklarēties, mainīt adreses. Tam, ka kaut ko vajag mainīt, piemēram, remontēt ceļus, attīstīt uzņēmējdarbību, piekritu. Bet vai šī reforma to dos, neesmu pārliecināts.

Ar ko, Jūsaprāt, mazs novads ir labāks nekā liels, ja runājam par atbalstu iedzīvotājiem?

-Ar to, ka cilvēkiem viss ir zināms, pašvaldībā ir iespējams labāk pārzināt iedzīvotāju vajadzības. Nezinu, vai un cik bieži lielu novadu pārstāvji apciemo attālākos pagastus, bet bauda tas, ka, ienākot lielākā novadā, varam kļūt par nomali.

Kāpēc, Jūsaprāt, lauki paliek tukšāki, cilvēki aizbrauc prom? Ko pašvaldības un valsts varētu darīt, lai apturētu lauku iztukšošanu?

-Laukos trūkst darbavietu un kvalitatīvu ceļu. Pašvaldības var mēģināt piesaistīt investorus, valsts – sakārtot nodokļu sistēmu, lai laukos attīstītos uzņēmējdarbība. Cik tad ir to jauniešu, kuri pēc izglītības iegūšanas vēlas atgriezties laukos? Galvenokārt atgriežas tie, kuru vecāki ir izveidojuši zemnieku saimniecības, bet pārējie paliek pilsētās.

Foto - no personīgā arhīva

Deputāts Jānis Ikstens. Vasarā, kad skolotājiem atvaļinājumu laiks, Jānis paspēj savos laukos gan pastrādāt un atpūsties, gan iesaistīties dažādu pienākumu izpildē ārpus mājām, piemēram, palīdz sakopt virpuļviesuļa radītos postījumus.

Kas Jums ikdienā sagādā prieku un gandarījumu?

-Prieku sagādā ģimenes svētku tradīcijas, kuras pilnveidojam un padarām īpašas ar savu klātbūtni, idejām un laiku. Tās vieno un stiprina. Arī ceļošana, kad esi spiests izkāpt no komforta zonas, sāk lēnām jau iepazīties, un, kad tas izdarīts, tad gandarījums un vieta izaugsmei garantēta. Šovasar plānoju doties uz Zviedriju, nākamgad gribētos aizceļot kur tālāk kopā ar sieviņu. Prieku sagādā arī neizniekots laiks. Grūti ir nosēdēt istabā pie TV, bet zveja vai izbrauciens pa mežu, kā jau visi hobiji, rada labu sajūtu.

Vai ģimene ir viens no Jūsu spēka avotiem?

-Jā, ģimene ir mans spēka avots. Priecājos, ka varu pavadīt laiku kopā ar meitu, kamēr viņa vēl neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādi, jo redzu, kā Paula aug, dzirdu viņas pirmos vārdus.

Rugāju novada domē

20. jūnija sēdes lēmumi

Apbalvos ar Atzinības rakstu

Nolēma apbalvot ar Rugāju novada pašvaldības Atzinības rakstu:

- * par profesionālu un nesavtīgu ieguldījumu Rugāju novada vidusskolas vadīšanā, izglītības procesa dažādošanā un attīstībā Rugāju novadā, nodrošinot augstus izglītības kvalitātes sasniegumus, Rugāju novada vidusskolas direktori IVETU ARELKEVIČU;

- * par ilgstošu, inovatīvu un kvalitatīvu pedagoģisko darbību, pirmsskolas izglītības metodiskā darba vadīšanu Rugāju novada vidusskolas skolotāju RITU PIPURI;

- * par ilgstošu, priekšzīmīgu un panākumiem bagātu pedagoģisko darbību skolotājas EVIJU KONIVALI, INĀRU LOČMELI, NATĀLIJU GARO, SOFIJU SUDAROVU, VENERANDU CEIRULI, VELTU KADAKOVSKU.

Atzinības rakstus pasniegs 13. jūlijā Rugāju novada vidusskolas jubilejas svētku pasākumā "115 gadi 115 minūtēs" Rugāju novada svētku ietvaros.

Piešķir telpu bezatlīdzības lietošanā

Piešķir bezatlīdzības lietošanā biedrībai "Mēs pasaulē" pašvaldībai piederošo telpu ar adresi: Kurmenes iela 36, Rugāji, Rugāju pagasts, Rugāju novads. Līgumu par telpu nodošanu bezatlīdzības lietošanā slēgs uz septiņiem gadiem.

Piešķir finansiālu atbalstu

Piešķir finansiālu līdzekļus biedrības "Latvijas Politiski represēto apvienība" novadā dzīvojošo politiski represēto personu dalībai Latvijas politiski represēto personu salidojumā 70 eiro apmērā.

Lūgs aizņēmumu projekta realizācijai

Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei atļauju ņemt 15110,14 eiro apmērā projekta "Labvēlīgas vides un apstākļu radīšana veselam un sportiskam cilvēkam Rugāju novadā" realizācijai no Valsts kases uz 10 gadiem ar atbilstošā termiņa noteikto aizņēmuma procentu likmi.

Apstiprina maksu pakalpojumam

Noteica par pakalpojumu - aprūpe mājās - 4,84 eiro (bez PVN) par vienu astronomisko stundu vienai personai. Noteica, ka par vienu astronomisko stundu viens cilvēks no personīgā budžeta maksā 2 eiro, pārējā pakalpojuma maksas daļa līdz pilnai pakalpojuma samaksai tiek segta no pašvaldības budžeta.

Apstiprina izsoles rezultātus

Apstiprināja nekustamā īpašuma "Kurmenes iela 44" izsoles rezultātus, kas notika 3. jūnijā. Nolēma parakstīt nekustamā īpašuma pirkuma līgumu septiņu darba dienu laikā pēc izsoles rezultātu apstiprināšanas dienas par pašvaldības īpašumā esošā nekustamā īpašuma

"Kurmenes iela 44" 0,1446 ha platībā, atsavināšanu.

Apstiprina budžeta izpildi

Apstiprināja Rugāju novada pašvaldības 2018. gada budžeta izpildi: pamatbudžeta ieņēmumus 2 786 801 eiro, izdevumus 3 689 052, aizņēmumu 1 102 896 eiro, aizņēmumu atmaksu 184 811 eiro un budžeta līdzekļu atlikumu gada beigās 63 189 eiro; speciālā budžeta ieņēmumus 143 972 eiro, izdevumus 81 302 eiro un speciālā budžeta līdzekļu atlikumu 69 795 eiro.

Apstiprina pārskatu

Apstiprināja Rugāju novada pašvaldības publisko pārskatu par 2018. gadu.

Maina nosaukumu un adresi

Atļāva mainīt nekustamajam īpašumam nosaukumu no "Pabērzi" uz "Pelnupe", mainīt zemes vienībai 1 ha platībā un ēkām/būvēm adresi no "Pabērzi", Lazdukalna pag., Rugāju nov., uz "Pelnupe", Lazdukalna pag., Rugāju nov.

Atļauj sadalīt īpašumu

Atļāva atdalīt no nekustamā īpašuma "Žubītes" 66,50 ha kopplatībā zemes vienību 9,3 ha platībā, izveidojot jaunu nekustamo īpašumu un piešķirot nosaukumu "Zilītes". Atļāva uzsākt zemes ierīcības projekta izstrādi zemes vienībām 29,6 ha un 14,9 ha platībā, jaunizveidotās zemes vienības pievienojot jaunizveidotajam nekustamajam īpašumam ar nosaukumu "Zilītes" un ievērojot Rugāju novada teritorijas plānojumu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Maina profesiju

Praktizēties sāka ar meitas matiem

Balveniete JEVĢĒNIJA VALUJEVA par frizieri strādā vienu mēnesi. Lai gan veidot matu sakārtojumus paticis kopš bērnības, trīs bērnu māmiņa nekad nebija domājusi, ka kādreiz dzīvē izvēlēties šo profesiju, jo biedēja tik tuva saskarsme ar cilvēkiem. Pēc dabas būdama kautrīga, Žeņa joprojām pārdzīvo, ka viņas veikums kādam varētu nepatikt.

Nereti dzīvē iznāk tā, ka, pabeidzot skolu, ne vienmēr ar pirmo piegāieni izvēlamies savu īsto profesiju. Izpratne par to, ko patiešām vēlamies darīt, rodas daudz vēlāk. Pēc vidusskolas absolvēšanas Jevģēnija Valujeva vairākus gadus apguva uzņēmējdarbību un vēlāk Balvos atvēra savu apģērbu veikalu. Tikai pārkāpusi 30 gadu sliekšni, viņa nolēma mainīt nodarbošanos - darīt to, kas sirdij tuvāks.

Pirms četriem gadiem, kārtīgi apdomājusi savu nodomu, Žeņa nolēma iegūt jaunu izglītību: "Ilgi nevarēju saņemties. Galu galā esmu māmiņa, man ir daudz citu pienākumu. Bet skolā jāmacās trīs reizes nedēļā, turklāt jāmēro tālais ceļš līdz Rīgai." Spītējot šķēršļiem, uz savu mērķi Jevģēnija virzījās ar lielu neatlaidību. Pirmais mēģinājums uzsākt mācības, viņasprāt, profesionālākajā un labākajā Latvijas frizieru skolā "Style Academy Create in Riga" neizdevās, jo skola togad nenokomplektēja pietiekami lielu studētgrībētāju grupu. Pēc tam, gaidot trešo bērniņu, nodomu mācīties nācās atlikt. Tomēr Žeņa turpināja sapņot par sava mērķa sasniegšanu un, iegādājusies profesionālās šķēres, pamazām praktizējās, griežot matus dēlam un meitai. Lielisks palīgs šajā ziņā bija vispasaules tīmeklis, kurā atrodamas neskaitāmas pamācības. "Šobrīd internetā var atrast tik daudz informācijas, ka jebkurš, pat nebūdam profesionālis, var daudz ko iemācīties," pārliecināta balveniete.

Vēl skolas laikā iegūto interesi par frizūru veidošanu jaunā māmiņa visaktīvāk sāka izmantot pēc meitas Polīnas piedzimšanas. Mazā meitiņa kļuva par mammas vispateicīgāko modeli. Visbiežāk Žeņa pina bizes. Lai katru dienu tās būtu citādākas, no interneta viņa apguva aizvien jaunus šī meiteņu iecienītā matu sakārtojuma veidus, ko tūlīt izmēģināja. Pamazām Jevģēnijai iepatikās veidot franču bizes paveidu *Dutch braid* jeb Dāņu bizi (matu šķipsnas pin uz ārpusi). Sekojot modes tendencēm, patstāvīgi viņa apguva arī krāsainu matu šķipsnu jeb kanekalonu iepīšanu matos, kā rezultātā iznāk daudzkrāsainas matu pīnes.

Laikam ejot un pārliecībai pieaugot, savas ģimenes atbalstīta, pagājušā gada septembrī Jevģēnija beidzot iestājās "Style Academy Create in Riga" un jūnija beigās, pabeigusi mācību kursu, uzsāka darbu kādā no Balvu saloniem. Žeņa atklāj, ka pamazām pārvar nedrošību, kas raksturīga daudziem jauniem profesionāļiem, kuri tikko sākuši darboties kādā jomā. Pagaidām ar neapmierinātiem klientiem viņai nav bijusi darīšana. Taču misēklis var gadīties arī pieredzējušām meistarēm, ja neizdodas pareizi uztvert klientu vēlmēs, uzskata Žeņa.

Pagaidām jaunā profesionāle darba ikdienā visbiežāk saskaras ar dažādu matu sakārtojumu veidošanu, kā arī vīriešu matu griezumiem. Viņas klientes īpaši iecienījušas Žeņas veidotās bizes *Dutch braid* ar un bez krāsainu kanekalonu izmantošanas. Viņai patīk veidot arī vakara frizūras. "Matu krāsošanā, sieviešu griezumos, arī vakara matu sakārtojumu veidošanā man pagaidām vēl ir mazāka pieredze, bet, jo vairāk būs klientu, jo labāk varēšu to visu darīt. Viss nāks ar pieredzi. Noteikti apmeklēšu arī dažādus profesionālos seminārus, tādu iespēju tagad ir daudz," apgalvo friziere piebilstot, ka lielāku drošības sajūtu sniedz tas, ka līdzās vienmēr ir pieredzējušākas kolēģes, kuras nekad neatsaka padomu vai palīdzību.

Lai gan tagad darbojas skaistumkopšanas jomā, pašai sev veidot matu sakārtojumus Žeņai ne sevišķi patīk, jo uzskata, ka viņas mati šim nolūkam īpaši neder. "Parasti tos nēsāju izlaistus. Bet frizētavu apmeklēju vienu reizi gadā," smeļ trīs bērnu māmiņa. Skolas laikā gan viņa labprāt eksperimentējusi ar frizūrām, bet tagad tam atliek aizvien mazāk laika. Tomēr tāpat kā vairumam daiļā dzimuma pārstāvju, arī Jevģēnijai dažkārt patīk sapucēties. Viņa savu stilu uzskata par diezgan sievišķīgu: "Tas, kā ģērbjos, atkarīgs no noskaņojuma. Darbā drēbēm jābūt ērtām, tādām, ko nav žēl sabojāt. Bet citā laikā man, protams, arī patīk uzvilkt gan kleitas, gan svārkus un *augstpapēdēnes*."

Foto - I. Tušinska

Top 3D bize. Lai nodemonstrētu, kā veido moderno bizi, Jevģēnija par modeli aicināja meitas draudzeni, 8-gadīgo Amandu. Meitene apgalvo, ka arī prot pīt bizes, bet, kad izaugs, viņa vēlas kļūt par zobārsti. Amandai ļoti patīk pucēties un izvēlēties skaistas drēbes. Lai gan pagaidām viņas garderobes izveidē lielāka loma ir mammas gaumei, aizvien biežāk savu apģērbu izvēlas pati Amanda.

Foto - no personīgā arhīva

Skaisti un krāsaini. Žeņas meita Polina kopš agras bērnības bijusi mammas iecienītākā modele. Lai gan tagad viņas mati ir īsāki, joprojām ir iespējams izveidot skaistas *Dutch braid* bizes, pagarinot matus ar krāsainām kanekalonu šķipsnām. "Grūtākais ir iesākt šķipsnu iepīšanu, neizmantojot gumijas vai citus palīg līdzekļus, lai izskatās dabīgi, tā, lai neredz savienojuma vietu," dažas profesionālas nianšes atklāj Jevģēnija.

Foto - no personīgā arhīva

Rezultāts priecē. Pēc diezgan ilga un citīga darba rezultāts iepriecināja modeli un sniedza gandarijumu frizūras autorei.

Foto - no personīgā arhīva

Galvenais - precizitāte. Lai izveidotu šādu simetrisku galvasrotu no biziņiem, nepieciešama liela pacietība un labs acūmērs.

Katram citādi mati. Žeņa apgalvo, ka ne katru dienu iznāk pīt šādas bizes, lai gan ir daudz trenējusies uz manekena. Viņa uzskata, ka manekenam sapīt bizi ir daudz vieglāk. Savukārt cilvēku mati ir dažādi, turklāt tie ir slidenāki un mazāk pakļāvīgi. Tomēr ar katru pinumu jaunā friziere iegūst aizvien lielāku pieredzi un,

Foto - no personīgā arhīva

būdama ļoti akurāta, vienmēr cenšas visu izdarīt pēc labākās sirdsapziņas - tā, lai ir glīti.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Ekspresintervija

Noturēt mieru un līdzsvaru

SANITA PUTNIŅA, biedrības "Radošās Idejas" valdes priekšsēdētāja, projektu vadītāja, starptautiskās sadarbības eksperte

Kura nedēļas diena patik vislabāk?

-Ceturtdiena, jo esmu dzimusi ceturtdienā, un visi uzskaitē darbi šajā dienā kaut kā pozitīvi un viegli aiziet.

Kādu dāvanu gribētu saņemt dzimšanas dienā?

-Visforšākā dāvana ir MANA diena, kura nav jāplāno un jāorganizē. Vismīļākā dāvana dzimšanas dienā ir LAIKS, ko varu veltīt sev un ģimenei. Vai tas ir pārgājieni/ekskursija ar iedvesmojošu gidu, vai skaistumkopšanas procedūras, masāža, kultūras pasākumi, pikniks dabā vai vienkārši lietderīga atpūta. Man patīk praktiskas dāvanas un tās, kas sagādā pozitīvas emocijas, dod enerģiju un iedvesmu.

Kas ir tas labākais, ko esi iemācījusi desmitgadīgai Loretai?

-Būt godīgai, taisnīgai un draudzīgai. Ievērot piesardzību un drošību pasākumos. Tās ir arī manas morālās vērtības. Meita apgūst angļu un krievu valodu. Angļu valodā jau divus gadus pēc kārtas nokārtoja Starptautisko angļu valodas Kembridžas eksāmenu. Ļoti priecājos, ka viņai tas patīk pašai. Nodarbojas ar robotiku, iet teātra pulciņā un darbojas mākslas izglītības centrā "Trīs krāsas".

Kādi darbi Tev padodas vislabāk?

-Mājās bez steigas sagatavot piektdienas vakariņus un atslēgties no ikdienas pienākumiem. Bez steigas sagatavot 'karaliskās brokastis' svētdienas rītā. Esmu gardēde, patīk garšīgi un skaisti paēst. Darbā esmu sadarbības dzinējspēks, ideju generators un dažādu domu, ideju salicējs vienā kopumā, ko sauc par projektu, lai to īstenotu. Lepojos un esmu pateicīga meitenēm, kas ar mani ikdienā strādā – Žanete, Alise, Anita, Renāta, Ineta, nesen mūsu pulciņš papildinājās ar Aleksandru un Elinu.

Patīk komunikācija?

-Jā, patīk saskarsme un komunikācija ar pozitīviem un darboties gribošiem cilvēkiem. Eiropā ir daudz tādu. Starptautiskā sadarbība ir mana stihija, ietējais limenis man ir par šauru, bet caur Starptautisko sadarbību īstenotās reālās idejas, lietas, atbalsts vietējā limenī ir kolosāla kombinācija.

Vai esi laika plānotāja?

-Man bija kolēģe Kultūras ministrijā, kura lika atgādinājumus telefonā, un tas visu dienu pikstēja no atgādinājumiem. Nē, tie mani iedzen liekā stresā. Taču bez plānošanas nebūtu iespējams organizēt darbu projektos. Ir teiciens, cilvēks plāno, bet Dievs izdara savas korekcijas. Es paļaujos uz dabu, ja plāni tiek izjaukti, tad tam tā jābūt. Darbā pilnībā izjūtu, ka dzīvojam informācijas laikmetā.

Kādas sēnes Tev garšo?

-Čigānietes, gailenes, baravikas, bekas, bērslapītes. Sēņu mērce man ļoti garšo. Ja mana meita ēd tikai gailēņu mērci, tad man patīk gan gailēņu, gan baraviku, gan beku mērce. Gailenes gatavoju ar sviestu arī ziemai burciņās. Un pēc vecmammās Lavizes (tēta mammās) padoma un receptes marinētas mazās čigānietes ir pasakainas.

Vai varētu dzīvot laukos, meža vidū?

-Laukos - jā, meža vidū - nē. Kādu laiku meža vidū pat vajadzētu, lai atslēgtos no darba un ikdienas. Bet ilglaicīgi nē. Man ir savas fobijas. Man vajag līdzās cilvēkus, lai es justos droši.

Kur pēdējo reizi biji ceļojumā?

-Tie bija komandējumi - Insbrukā, Austrijā, tad Milānā, Itālijā un jūnija beigās Dedovičos Krievijā. Vēl atceros lielisko atpūtu Tenerifes salā. Un Pēterhofas/Pētergofas strūklaku parks, meklējot akmentiņu, ar kuru ieslēdzas strūklaka.

Tavs izaicinājums ir...

-... noturēt iekšējo mieru un līdzsvaru. Līdzsvaru starp darba dzīvi, mājas dzīvi, atpūtu, laiku sev un ģimenei.

Nūjošana atnes medaļas

Ar nūjošanu esmu draugos jau vairākus gadus, taču sacensībās piedalījusies vēl nav nācies, tāpēc bija patīams prieks uzzināt, ka mūspuses cilvēki aizbrauc uz pasaules čempionātu šajā sporta veidā un uzvar, izcīnot zelta un bronzas medaļas. Nūjošanu jeb *Nordic Walking*, kā to dēvē citur pasaulē, var iedalīt trīs līmeņos: veselības, kas piemērots visiem; fitnesa – uzlabo fizisko sagatavotību, un sporta, kas veicina aerobo un anaerobo izturību. Veselīgā nūjošana tagad uzņem arvien lielākus apgriezienus. Mazbērni, bērni bieži vien saviem vecākiem vai vecvecākiem izvēlas dāvināt nūjas, un tieši tas viņus mudina doties ārā un izmēģināt staigāt ar nūjām.

Bauda visam ķermenim

Cik viegli vai grūti pēc darba dienas pārvarēt kūtrumu, ģērbt sporta apavus, ņemt nūjas un doties aktīvi pasojot, zina vien tie, kas to izmēģinājuši paši. Taču jāzina, kas ir pareiza nūjošana, un to var jautāt šī sporta veida instruktoriem. Tikai darot to pareizi, varēs pilnībā noslogot visu ķermeni un nodarbināt līdz pat 90% no ķermeņa muskulatūras. Tāpat ir nepareizi domāt, ka šī aktivitāte domāta vien omēm un opapiem, proti, cilvēkiem gados. Nūjas dod papildus stabilitāti un aktivitāti ķermeņa augšdaļai, radot lielāku slodzi, nekā parasti soļojot. Tas pozitīvi uzlabo sirds veselību, saudzē ceļu locītavas, uzlabo vielmaiņu, sirds asinsvadu sistēmu, kā arī nostiprina saites un locītavas. Nūjošana var būt pietiekami intensīva fiziskā aktivitāte, kas piemērota arī jauniem un sportiskiem cilvēkiem, kuri vēlas sākt aktīvāku dzīvesveidu. Tad nūjošanas temps ir pielīdzināms lēnam skrējienam, kad ir iespējams vēl sarunāties savā starpā. Šādi treniņi palielina sirds muskuļa spēku un ķermeņa izturību, kas noder augstākas intensitātes nodarbībām ar mērķi piedalīties sacensībās.

Pārvar slinkumu un uzmundrina citus

Nūjošanas instruktore INTA OZOLA stāsta, ka šogad augustā būs jau trīs gadi, kā viņa nūjo. "Meita man nūjas uzdāvināja dzimšanas dienā. Sākumā tas likās smieklīgi. Izgāju pagalmā izmēģināt, bet tā arī nekur neaizgāju. Taču nekad nesaki 'nekad'. "Oriflame" piedāvāja Balvos nokomplektēt komandu un solīja profesionālu instruktoru, kurš apmācītu, kā pareizi nūjot. Tikai tad es iemācījos un sajutu šo kustību garšu," stāsta Inta. Viņa piebilst, ka drīz pēc tam devusies uz Rīgu, lai pati iegūtu nūjošanas gida un instruktora sertifikātus pie Valsts nūjošanas treneres Gaļinas Gorbatenkovas. Tad Inta pieņēmusi lēmumu nūjot katru svētdienu Balvu parkā, Facebook aicinot piediedroties arī citus šīs nodarbes cienītājus. "Cilvēks pēc būtības ir slinks. Arī man vajag kādu dzinēju, pamudinājumu. Aicinājums nākt nūjot kopā ar mani bija pašas slinkuma pārvarēšanai," domā Inta. Interesanti, ka pirmajās reizēs nūjotāji neatsaucās, bet Inta bija neatlaidīga - izziņoja satikšanos parkā svētdien ap pusdienlaiku vēl un vēl, līdz paziņojumi sasniedza interesentus. Pievienojās viena sieviete, otra, un pamazām izveidojās komanda. Inta griezās ar savu ideju pie sporta centra vadītāja Edgara Kaļvas, lai pie skrējējiem parkā pieaicina arī nūjotājus. Tā arī notika, un pirmajā reizē ceļā ar nūjām devās četras sievietes. Tad radās iespēja aizbraukt nūjot uz Spāniju, un tieši tad sarosījās teju divdesmit braukt gribētāju.

Pamazām pāriet uz fitnesa līmeni

Inta neslēpj, ka sportot viņai patīcis vienmēr, bet savu sporta veidu viņa vēl nebija atradusi. Šobrīd viņa nūjo katru dienu, jo ir izvirzījusi sev jau citus mērķus. "Svaigs gaiss, neierobežots laika limits... Turklāt man patīk komunicēt ar cilvēkiem - dalīties ar ko savu, uzzināt labas lietas no citiem. Apmaināmie ar receptēm, idejām. Es šogad, piemēram, pirmo reizi sasaldēju pirts slotiņas," pastāsta Inta. Viņa vienmēr, ja ko iesāk, iet dziļumā un rok tālāk, jo uz to mudina sportiskais gars. It kā gribas sajūst adrenalīnu, bet tāpat rodas bailes, un tad sev uzdod jautājumus, - kāpēc man to vajag, varbūt ne šoreiz... Taču pēc paveiktajiem kilometriem seko gandarījuma brīži, un tiem ir dubultvērtība, ja esi komandā. Pamazām Balvu nūjotājas pārgāja uz fitnesa līmeni, kad nūjo ātrāk, palielina tempus un stiprina fizisko spēku. Pašlaik komandā ir divdesmit nūjotāji. Inta atzīst, ka ar trasēm gan Balvos ir sliktāk. "Ja eju no rītiem, daru to pa Centramuižas ceļu. Tikai nedrīkst iet, ja ir puteklji, jo gājēji šoferus neinteresē. Viena trase ir apkārt Balvu ezeram, apmēram desmit kilometri, un arī tur jāskatās, lai nav putekļu. Vispirms mēs iesildāmies, tad dodamies ceļā ātrā tempā. Ja kāda iet lēnāk, pagaidām vai paejam pretī. Jāpabeidz iešana reizē, lai var atsildīties, kas ir svarīgi. Esmu sapratusi, ka mums vēl vairāk jātrenē spēks un izturība, tāpēc

ņemsim klāt vingrinājumus. Balvos mīnuss ir tas, ka visās vietās ir līdzens, bet sacensībās trases iet gan kalnā, gan lejā. Mēģināsim meklēt uzkalniņu vai tepat, parkā, iet liču, loču līdz ezeram un tad augšā," skaidro nūjošanas instruktore.

Iedrošina doties uz pasaules čempionātu

7.jūlijā Igaunijā, Lahemaa, notika pasaules čempionāts nūjošanā jeb *INWA Nordic Walking World Cup 2019*, kurā piedalījās arī komanda no Balviem un mājās pārveda bronzas godalgas. Taču sacensību pieredzi nūjotājas ieguva Latvijas posmos, kur viens no tiem - Carnikavā - sakrita ar pasaules čempionāta posmu. "Būtu grēks nebraukt, ja tas notiek Latvijā, vai ne? Jo neaizbrauksi, piemēram, uz Japānu vai citām tālām vietām. Kaut gan ar meitenēm smējāmies, ka jāmeklē tik sponsori un jābrauc! Turklāt tur ieguvām 1.vietu kā komanda, un arī Diāna Gergenredere izcīnīja uzvaru," atceras Inta. Tikai tagad viņa uzzinājusi, ka arī Spānijā, Žironā, kurp nūjotājas devās uz festivālu, noticis pasaules čempionāta posms. Šis pasaules posms iekrita Igaunijā, un Inta pieņēma lēmumu - jābrauc! Uz Lahemaa, kas atrodas netālu no Tallinas, pieci balvenieši brauca 400 kilometrus. "Prieks, ka ar transportu palīdzēja Balvu novada dome. Jo kas gan mēs būtu par sportistiem, ja ceļā pie stūres vajadzētu braukt kādam no mums. Komandā varēja būt četri cilvēki - gan vīri, gan sievietes, bet bija viens interesants nosacījums - komandas kopējam vecumam vajadzēja būt virs simts gadiem," smeja Inta. Vēl bez viņas komandā startēja Angelina Golubničaja, Sergejs Golubničajs un Sarmīte Upmane. Līdzī devās arī Irina Sprudzāne, kura nūjas rokās bija turējusi labi ja reizes četras, bet Irina nestartēja sacensībās, tikai piedalījās festivālā, kas notika divpadsmito reizi. Viņa bez laika limita nūjoja desmit kilometrus kopā ar citiem festivāla dalībniekiem. "Mums uz goda pjedestāla trešā pakāpiena nebija kauns stāvēt, jo pirmo vietu ieguva Anglijas komanda - visi jauni un spēcīgi vīri, otrie bija liepājnieki, kuri paši smeja, ka "Nūjo ar vēju". Uz pasaules čempionātu bija ieradušies cilvēki no deviņām valstīm - pat Japānas, Ukrainas, Krievijas, Bosnijas un Hercegovinas un citām. Gandarījums ir liels," prieku par panākumiem neslēpj Inta Ozola. Balvenieši iepazinušies ar Krievijas komandas dalībniekiem. Nākamais pasaules posms notiks no 26. līdz 30.septembrim Maskavā, un viņi mūsu komandai solīja palīdzēt ar sadzīvīskām lietām. Inta domā, ka šī iespēja jāizmanto un jāpiedalās arī sacensībās Maskavā.

Katram sava pieredze un stāsts

ANGELINU GOLUBNIČAJU nūjošanai iedvesmojusi Līga Pennere, pie kuras viņa strādā par pārdevēju. "Tas bija ziemā, jutu, ka vairāk laika gribas pavadīt svaigā gaisā. Līga jau nūjoja, un es piediedrojos. Vēlāk izrādījās, ka ar to profesionāli nodarbojas Inta Ozola. Sāku nākt uz parku, piediedrojos visiem. Sacensībās bija liels uztraukums, bet Inta mūs uzmundrināja sakot, ka mēs esam stipri un varam pat uzvarēt. Es gāju desmit kilometrus, bet finišā vēl nezināju, ka esmu izcīnījusi 3.vietu," pastāsta Angelina. Viņai šis bija jau otrās sacensības, jo pirmoreiz startējusi pasaules posmā Carnikavā. Viņa šajā sporta veidā ieinteresējusi arī brāli Sergeju.

SARMĪTE UPMANE nūjot sākusi pagājušā gada rudenī. Viņu pamudināja kolēģes Modrīte Silauniece un Gunta Romka. "Reiz Inta jautāja, kāds ir katra mērķis, kāpēc viņš nūjo. Uz to atbildēju, ka varbūt kādreiz gribētu piedalīties kādās sacensībās. Tā arī notika," secina Sarmīte.

Bez laika kontroles svētku festivālā no Balviem nūjoja arī IRINA SPRUDZĀNE. "Šogad sāku pārdomāt, ko es varētu darīt savas veselības labā. Gadi nāk tikai klāt, šur tur iesāpas. Ziemā apmeklēju baseinu, bet ko darīt vasarā? Bērniem paziņoju, ka vēlos nūjot, un meita uzdāvināja nūjas. Kas atlika? Vajadzēja sākt staigāt. Satiku Intu, viņa mani pamācīja pareizi nūjot un pieņēma savā komandā," pastāsta Irina.

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.
- 6.00 "LR valsts himna". Atk.
- 6.03 "Personība. 100g kultūras". Atk.
- 7.00 "Animācijas filmas". Atk.
- 9.00 "Kas te? Es te!". Atk.
- 9.30 "Animācijas filmas". Atk.
- 10.00 "Jētiņš lasa". Raidījums bērniem.
- 10.15 "Ja es būtu dzīvnieks". Dok. seriāls.
- 10.30 "Princis Zildebesis un feja Lupine". Dok. filma.
- 11.45 "2018. Latvijas hronika". Atk.
- 12.00 "Dievkalpojums Vecajā Sv.Gertrūdes baznīcā". Atk.
- 13.00 "Esmu latvietis". Atk.
- 13.30 "Kūku kari". Atk.
- 14.25 "Vienas vasaras zieds". 3.sērija. Latvijas TV iestudējums.
- 15.10 "Par mīlestību pašreiz nerunāsim". Drāma.
- 17.00 "Labu apetīti no Zēra Depardjē! Toskāna". Dok. filmu cikls.
- 18.00 "Dienas ziņas". 18.20 Latvijas filmas Latvijas simtgadei". Atk.
- 18.50 "Terēzes sānolis". Romantiska drāma.
- 20.30 "Panošāma". 21.05 "Emīla nedarbi. Filmas arheoloģija". Dok. filma.
- 22.10 "Mūzikas festivāla RĪGA JŪRMALA koncerts".
- 0.25 "Dziesma par Sveja ezeru". Drāma.
- 2.10 "Dzīvības lauki". Dok. filma.
- 3.05 "Viktorija 2". Seriāls.
- 3.50 "LTV - 60. Zelta arhivs. Muzikālais kokteilis".

LTV 7

- 5.00 "Province". Atk.
- 5.30 "Es milu ēdiena". Atk.
- 6.00 "LR valsts himna". Atk.
- 6.03 "Kas te? Es te!". Atk.
- 7.00 "Karaliste". Atk.
- 7.30 "Mans zālais dārzs". Atk.
- 8.00 "Sajūti Latgali!". Atk.
- 8.30 "Latgališē Pēterpīl". Atk.
- 9.00 "Ghetto Games dienasgrāmata". Atk.
- 9.20 "Daudz laimes, jubilāni!". Atk.
- 10.00 "Nedēļas apskats. Televeikala skatlogi".

- 10.30 "Bērnu laboratorija". Atk.
- 11.00 "Pinokio". Filma bērniem.
- 12.40 "Ķepa uz sirds". Atk.
- 13.10 "Bērnu un jauniešu izpildītāju konkurss Balss pavēlnieks". Atk.
- 14.50 "Miranda". Komēdijseriāls.
- 16.00 "Ekstrēmie ceļojumi". Dok. dokumentāru filma.
- 16.55 "No Ghetto uz olimpiādi". Dok. filma.
- 18.15 "Latvijas futbola virslīga".
- 20.30 "Ceļš uz skolu". Dok. seriāls.
- 21.30 "Policijas patrulā 19-2". Detektivseriāls.
- 22.20 "Okupācija". Seriāls.
- 23.15 "Starptautiskais Eurovizijas dziesmu konkurss". Atk.
- 1.35 "Eiropa koncertos. Deutsche Welle žurnāls".
- 2.30 "Andriņš Erglim - 30". Jubilejas koncerts. Atk.
- 4.15 "Aculiecinieks". Atk.
- 4.30 "Karaliste". Atk.

LNT

- 5.00 "Karamba!". Humora raid. 5.20 "Jauniņi 4". Komēdijseriāls.
- 6.10 "Kontakts kopā ar doktoru Čartlu Štenliju 2". Detektivseriāls.
- 6.40 "Hūberts un Štallers 3". Detektivseriāls.
- 7.40 "800 vārdi". Seriāls.
- 8.40 "30 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru". Kulinārijas raidījums.
- 9.45 "Zebra 3".
- 10.00 "Ceļojums kā piedzīvojums 2". Izklaidējošs raidījums.
- 10.30 "Atspēriens izaugsmei 3".
- 11.00 "Izdzīvotāji 35". Realitātes šovs.
- 12.00 "Radu bušana 6". Komēdijseriāls.
- 17.50 "Ziņas sešos".
- 18.00 "Agata Kristī. Erklis Puaro 12". Detektivseriāls.
- 20.00 "LNT ziņas".
- 20.10 "Ievainotā mīlestība". Seriāls.
- 22.10 "Argo". Vēsturiska spraiga sižeta filma.
- 0.25 "Pēdējie Grimmī 4". Seriāls.
- 1.15 "Auroras Tigārdenas

- 9.25 "Dmitrija Krilova piezīmes".
- 10.00 "Ziņas".
- 10.20 "Sieviešu žurnāls".
- 10.30 "Laima. Renēzvois. Jūrmala. 2019".
- 10.50 "Vai redzējāt video?".
- 12.25 "Ziņas".
- 12.40 "Mūsu kapsētas puisis". Komisks trilleris.
- 14.25 "Sieviešu žurnāls".
- 14.35 "Trīs akordi".
- 16.05 "Mats matā!".
- 19.00 "Laima. Renēzvois. Jūrmala. 2019".
- 23.10 "Laiks".
- 0.05 "Starptautiskais mūzikas festivāls Sanktpēterburgas bullāts nakts".
- 1.50 "Trīs papēles Efeju ielā". Melodrama.
- 3.05 "Smieklīgi videoklipi".
- 3.20 "Trakie". Komēdija.
- 4.50 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.

ROSSIJA RTTR

- 4.40 "Rudzupuķes". Seriāls.
- 8.05 "Jevgeņija Petrošjana Smieklu panošāma".
- 8.35 "Vīrietājs laiks. Svētdiena".
- 9.20 "Kad visi ir mājās".
- 10.10 "Simts pret vienu".
- 11.00 "Vēstis".
- 11.20 "Rīta pasta".
- 11.55 "Atļauts smieties!". Humora raidījums.
- 14.15 "Mana vīra sieva". Melodrama.
- 16.05 "Neiespējamā sievietē". Seriāls.
- 20.00 "Vēstis".
- 21.00 "Maskava. Kremlis. Putins".
- 21.40 "Svētdienas vakars kopā ar Vladimīru Solovjovu".
- 1.00 "Esmu atnācis, lai dāvātu jums brīvību".
- 2.00 "Bijete atpakaļejam". Melodrama.
- 3.40 "Kad visi ir mājās".

Angļu zinātnieki veikusi virkni eksperimentu un atklājuši kādu interesantu likumsakarību: ja cilvēku ieliek varamā un aizvelk aizkaru, viņš sāk mazgāties.

- Pēcās muzeja ekspozīciju zālēs mūsdienīgi atspoguļotas Ziemeļlatgalei raksturīgās tēmas un vietējās vērtības.
- Novadniekam - ģenerālim Valdim Matīsam veltīta ekspozīcija.
- Ekspozīcija "Balvi senajās fotogrāfijās".
- Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles studentu un pasniedzēju darbu izstāde "Dzīres".
- Ekspozīcija "Ziemeļlatgale Latvijas neatkarībai".

Piedāvā apmeklēt ekspozīcijas un izstādes **19.jūlijā no plkst. 10.00 līdz 17.00** un **20.jūlijā no plkst. 11.00-16.00**.

Balvu Sakrālās kultūras centrs

- Grafiņa Pētera Džigura personalizstāde "Lai sirds dziesmas, lai skani!".

Līdz 14.jūlijam Marijas skolas vasaras sesija Jaunaglonā. Pieteikties pie Ilonas.

12.jūlijā plkst. 22.00 brīvdabas kino. Filma "Ko vēlas Dievs?". Maksa - ziedojums.

Līdz 15.jūlijam pieteikšanās svētkoļojumam "Balvi - Aglona" (7.-15.augusts). Pieteikties pie Aija Putniņas.

17.jūlijā plkst. 18.00 svētkoļojumu sapulce.

Balvos

19. un 20.jūlijā tiks svinēti 10. Balvu novada svētki "Ir labi būt lielai saimei".

19.jūlijā plkst. 17.00 ar strībola un minifutbola turnīru "Balvi Open Street" laukumā pie Balvu Valsts ģimnāzijas sāksies svētki. Sportiskajās aktivitātēs aicinās iesaistīties kā bērni, tā jaunieši un pieaugušie.

Pikst. 20.00 Balvu pilsētas estrādē ieskandinās deju mūzikas parāde "Vasaras Assorti" ar mūziku visdažādākajām gaumēm: romantiskais Ēriks Gruznīšs, vienmēr atraktīvās un pozitīvās māsa Legzdiņa, aizraujoša deju mūzika ar grupām "Rolise", "Vidroks", "Starbrīdis", "Vilx", pasākumu vadīs un dziesmas izpildīs šarmantais Ainars Bumbieris, pusnaktī uz skatuves uzstāsies enerģiskie ballētāji - grupa "BERMUDU DIVTŪRIS", līdz rīta gaismai izklaidēs *DJ Ingars*. Bijetes iepriekšpārdošanā - EUR 7, pasākuma dienā - EUR 10.

20.jūlijs sāksies ar festivālu "Latgales ērģeļu dienas 2019" topošo ērģelnieku koncertu Balvu Eņģeļi Luteriskajā baznīcā **plkst. 11.00**, kur piedalīsies Latgales reģiona topošie ērģelnieki un Balvu Mūzikas skolas audzēkņi. Pirms tam **plkst. 9.00** būs arī svētku dievkalpojums. Lai mūzikas baudījums būtu pilnīgāks, ar video projekcijas palīdzību klausītāji varēs vērot mākslinieku priekšnesumu tuvplānā, redzēt emocijas un izpildījuma tehniskās niansas. Turpinot tradīciju, visi interesenti pēc katra koncerta ir aicināti tuvāk iepazīties ar konkrēto ērģeļu uzbūvi un darbības principiem, kā arī pieredzējušo mākslinieku pavardībā pamuzicēt paši.

Festivāls "Latgales ērģeļu dienas" ir labdarības projekts un ieeja visos tā koncertos ir par ziedojiem, kas šogad tiks novirzīti Tilžas Svētā Jazepa Romas katoļu baznīcas ērģeļiem, kuras uzbūvējis Mārtiņš Krēslīšs 1940.gadā.

AFIŠA

Pikst. 12.00 būs BĒRNĪBAS svētki Balvu novada piecga-dīgajiem bērniem kopā ar pasaku tēliem no "Pārsteigumu karuseļa" Balvu pilsētas estrādē.

Tiesi pusdienlaikā **plkst. 12.00** Dzirnau ielas pludmalē tiks dots starts arī Latvijas un Baltijas čempionātam ūdens motocikliem, kuri Balvu ezeru pierūcinās jau sesto reizi.

Pikst. 12.00 savu rosību sāks svētku tirdziņš, kas notiks pilsētas parkā.

Pikst. 15.00 sāks dzīvoties pagasti, aicinot iegriezties viņu sētās - "Džiens mans pagalmiņš", kur varēs vērot gan pagastu uzstāšanos, gan iegādāties vietējo zemnieku, mājražotāju un amatnieku produkciju.

Arī atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums SIA "Pilsētvides serviss" **plkst. 16.00** piedāvās savu vides izglītības programmu, dodot startu #Plogging skrējienam gīda pavadībā, kurā varēs piedalīties visi interesenti.

Prieka stundā bērniem **no plkst. 16.30** Balvu pilsētas estrādē būs iespēja darboties radošajās darbnīcās un spēlēs kopā ar viesmāksliniekiem.

Bet **plkst. 19.00** Balvu pilsētas estrādē būs nosēguma koncerts "Lai satiktos!". Koncertprogrammā: Balvu novada domes Atzinības rakstu pasniegšana un brīvdabas koncerts, kurā muzicēs Andris Ērglis, Ieva Kerēvica, Agnese Rakovska, Igo, Atis Ieviņš, Ingus Pētersons un pavadošā grupa, bet vakarā par raitu dejas soli rūpēsies grupas "Klaidonis" un "Alu cilvēki". Ieeja bezmaksas.

Balvu pagastā

27.jūlijā Balvu pagasta Naudaskalna ezermalā **plkst. 16.00** "Sportosim, atpūsimies aktīvi!". Aicinām jebkura vecuma bērnus, pieaugušos, ģimenes ar draugiem, radiem, paziņām, lai aktīvi atpūstos supojot, nūjojot, gleznojot, piedaloties dažādas sportiskas aktivitātes. Vai esi viens, vai kopā ar ģimeni, vai draugiem - nav, brauc, esi kopā ar visiem!

Pikst. 20.00 turpināsies svētkus ar sadziedāšanos pie ugunsкура "Lai mana balstiņa skanēja tālu...". Atcerēsīmiēs, celsim godā senās, mīļas, piemirstās dziesmas un tautas muzikantu pavadījumā uzdziedāsim. Aicināts ikviens uz sadziedāšanās vakaru gan kā dziedātājs, gan kā klausītājs, gan kā muzikants. Svētku norises gaitā baudīsim tradicionālo svētku virumu, kā arī ņemsim līdzi *groziņā*, ko baudīt vakara gaitā.

Bērnpili

28.jūlijā plkst. 11.00 Bērzu baznīcā tiks svinēti Svētās Annas Romas katoļu draudzes svētki. Svētā Mise, procesija. Svētku koncerts. Noslēgumā svētku mielasts baznīcas dārzā. Visi laipni gaidīti!

Tilžā

12.jūlijā plkst. 19.30 kultūras namā filma "Blakus". Bijetes cena - EUR 2,50.

27.jūlijā Tilžas pagasta svētki "Vienas dienas notikumī Tilžas upes labajā krastā". Iaktivitāte sāksies **plkst. 6.00**. Pārējo svētku izrīcību priekšā stādīsana **plkst. 9.30**.

27.jūlijā plkst. 18.00 laikmetīgās kopienas teātra iestudējums "Breinuma līpa" (iestudējums mūsdienīgs, netradicionāls, tāpēc sekojiet informācijai).

*Turpinājums 15.lpp.

Pāpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsaucē obligāta

TW PROGRĀMMAS

no 15. līdz 21.jūlijam

LTV 1

- 5.00 "700 pasaules brīnumi. Malaizija". Atk.
 5.30 "Klausītājs". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "Province". Atk.
 6.30 "Rīta Panorāma".
 8.35 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 9.35 "Atmaksa". Seriāls.
 10.40 "Televeikala skatlogs. Top-Shop piedāvā".
 10.55 "V.I.P. - Veiksmes. Intuīcija. Prāts". Atk.
 11.45 "LV jaunatklāšanas raidījums Te!". Atk.
 12.45 "Televeikala skatlogs. Top-Shop piedāvā".
 13.05 "Klausītājs". Atk.
 13.35 "Aculiecinieks". Atk.
 13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Seriāls.
 14.40 "Televeikala skatlogs. Top-Shop piedāvā".
 15.00 "Atmaksa". Seriāls.
 16.00 "Atmaksa 14". Seriāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 18.55 "Par mīlestību pašreiz nerunāsim". Drāma.
 20.30 "Panorāma".
 21.15 "Šekspira un Hetavejs 2". Detektīvseriāls.
 22.10 "Zelts". Trilleris.
 0.20 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
 1.15 "Poldarks 4". Seriāls.
 2.25 "LV jaunatklāšanas raidījums Te!".
 3.20 "Liecinieki 2". Seriāls.
 4.25 "LTV - 60. Zelta arhivs. Liepājas dzintars '98. Time after Time".

LTV 7

- 5.00 "Ekvadora". Atk.
 5.30 "Sajūti Latgali". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Ekvadora". Atk.
 6.30 "Animācijas seriāls".
 7.25 "Euromaxx. Deutsche Welle žurnāls".
 7.55 "Savējie". Seriāls.
 8.55 "2018. Latvijas hronika". Atk.
 9.15 "Cīemos". TV spēle. Atk.
 10.00 "LV jaunatklāšanas raidījums Te!". Atk.
 11.00 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls.
 11.55 "Dzīvoklis". Seriāls.
 13.00 "Anekdošu šovs". Atk.
 13.30 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls".
 14.00 "Sāras mūzika 2. Deutsche Welle žurnāls".
 14.20 "Nacionālās dārgumi. 100g

- kultūras". Atk.
 15.05 "Personība. 100g kultūras". Atk.
 16.05 "SOKO Štutgarte 3". Seriāls.
 17.00 "LV jaunatklāšanas raidījums Te!". Atk.
 18.05 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls.
 19.00 "Šovakar. Ziņas".
 19.35 "Klase. Vidusskolas laikā kļuvi par māmiņu". Atk.
 20.00 "Miranda". Komēdijseriāls.
 21.10 "Eiropa koncertos. Deutsche Welle žurnāls".
 22.00 "Dzemma Boveri". Romantiska drāma.
 23.50 "FIFA U-20 Pasaules kausa izcīņa futbolā". Atk.
 1.50 "LTV - 60. Zelta arhivs".
 4.00 "SeMS piedāvā... Gvena Stefāni". Atk.
 4.30 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls".

LNT

- 5.00 "Karamba!". Humora raidījums.
 5.25 "Tīcigo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 5.50 "Bernards". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes". Komēdija.
 0.15 "Atzīt par nevainīgu". Seriāls.
 1.10 "UgunsGrēks 7". Seriāls.
 3.50 "TV3 ziņas". Atk.
 4.20 "Bez tabu". Atk.
 6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vislabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vislabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vislabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vislabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.10 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Ceļu patruļa 4". Seriāls.
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtējs notikums".
 14.00 "Mežsargs". Seriāls.
 16.00 "Šodien".
 16.30 "Krusta apsarde". Seriāls.
 18.25 "Ārkārtējs notikums".
 19.00 "Šodien".
 19.50 "Mīna". Seriāls.
 21.50 "Bezvēsts pazudušais. Otrā elpa". Seriāls.
 1.55 "Mežsargs". Seriāls.
 3.50 "Brāļi". Detektīvseriāls.
 5.25 "Aleksandrs Žurbins. Melodijas piemīņai".

TV 3

- 3.05 "900 sekundes". Atk.
 5.00 "Aklā zona". Seriāls.
 5.50 "Iebraucēji 2". Komēdijseriāls.
 6.25 "Animācijas seriāli".
 7.55 "Pilna māja 5". Komēdijseriāls.
 8.55 "Simpsonu filma". Animācijas filma.
 10.25 "Pasaules smieklīgāko videokurtozu Top 10".
 11.00 "Televeikala skatlogs".
 11.15 "Simpsoni 29". Animācijas seriāls.
 11.40 "Bīstamās mājsaimniecības".
 12.40 "Īstās mājsaimniecības. Beverlilhilsa 3". Realitātes seriāls.
 13.40 "Būve". Seriāls.
 14.40 "Pilna māja 5". Seriāls.
 15.40 "Tētis stāvoklī". Realitātes šovs.
 17.05 "Bīstamās mājsaimniecības".
 18.00 "Divarpus vīru". Seriāls.
 19.00 "TV3 ziņas".
 19.35 "Bez tabu".
 20.20 "Mežonīgais četrinieks". Piedz. komēdija.
 22.25 "Fantastiski apburošs". Komēdija.
 0.15 "Atzīt par nevainīgu". Seriāls.
 1.10 "UgunsGrēks 7". Seriāls.
 3.50 "TV3 ziņas". Atk.
 4.20 "Bez tabu". Atk.

NTV MIR

- 6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vislabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vislabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vislabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vislabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.10 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Ceļu patruļa 4". Seriāls.
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtējs notikums".
 14.00 "Mežsargs". Seriāls.
 16.00 "Šodien".
 16.30 "Krusta apsarde". Seriāls.
 18.25 "Ārkārtējs notikums".
 19.00 "Šodien".
 19.50 "Mīna". Seriāls.
 21.50 "Bezvēsts pazudušais. Otrā elpa". Seriāls.
 1.55 "Mežsargs". Seriāls.
 3.50 "Brāļi". Detektīvseriāls.
 5.25 "Aleksandrs Žurbins. Melodijas piemīņai".

LTV 1

- 5.00 "Ekspedīcija Sumatrā". Atk.
 6.10 "Ziņas".
 5.30 "Piedzīvojums dabā". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "Province". Atk.
 6.30 "Rīta Panorāma".
 8.35 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 9.35 "Atmaksa". Seriāls.
 10.35 "Televeikala skatlogs. Top-Shop piedāvā".
 10.50 "Labu apetīti no Žerāra Depardjē! Skotija". Dok. filmu cikls.
 11.50 "Devīpdesmitie". Atk.
 12.50 "Televeikala skatlogs. Top-Shop piedāvā".
 13.05 "Citādi latviskais (Cytaidi latviskais)". Atk.
 13.35 "Aculiecinieks". Atk.
 13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Seriāls.
 14.40 "Televeikala skatlogs. Top-Shop piedāvā".
 15.00 "Krustpunktā".
 16.00 "Atmaksa". Seriāls.
 17.00 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 19.00 "Province". Atk.
 19.35 "Māja pie ezera". Daudzseriņu filma.
 20.30 "Panorāma".
 21.15 "Tas notika šeit". Atk.
 22.15 "Darelu ģimene 3". Seriāls.
 23.10 "Nakts ziņas".
 23.25 "Vera 7". Seriāls.
 1.10 "Vīns un vējš". Drāma.

LTV 7

- 5.00 "700 pasaules brīnumi. Kuba". Atk.
 5.30 "Dzirdi balss ar kārlī Kazāku". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Ekvadora". Atk.
 6.30 "Animācijas seriāli".
 7.11 "Ja es būtu dzīvnieks". Dok. seriāls.
 7.25 "Eiropa fokusā. Deutsche Welle žurnāls".
 7.55 "Sporta spēks 2. Deutsche Welle žurnāls".
 8.30 "Piedzīvojums dabā". Atk.
 9.00 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
 10.00 "LV jaunatklāšanas raidījums Te!". Atk.
 11.00 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls.
 11.55 "Dzīvoklis". Seriāls.
 12.55 "Izmeklētājs un jūra". Seriāls.
 14.35 "Vienmēr formā. Deutsche Welle žurnāls".
 15.05 "Kaut kur uz Zemes. Japāna". Dok. daudzseriņu filma.

- 15.35 "Kaut kur uz Zemes. Botsvāna". Dok. daudzseriņu filma.
 16.05 "SOKO Štutgarte 3". Seriāls.
 17.00 "Melu laboratorija". Atk.
 18.05 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls.
 19.00 "Animācijas seriāli".
 19.35 "Drosmgie: meklējot zilo zeltu". Dok. filma.
 20.05 "Dienvidkorejas dārgumi". Dok. filma.
 21.10 "SOKO Štutgarte 3". Seriāls.
 22.00 "No Ghetto uz olimpiādi". Dok. filma.
 23.20 "FIFA U-20 Pasaules kausa izcīņa futbolā". Atk.
 1.20 "Drosmgie: meklējot zilo zeltu". Dok. filma.
 1.45 "Vienmēr formā. Deutsche Welle žurnāls".

LNT

- 5.00 "Karamba!". Humora raidījums.
 5.25 "Tīcigo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 5.50 "Bernards". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes". Komēdija.
 8.10 "Daktere Kvinna 4". Seriāls.
 9.20 "Lieliskais gadsimts". Seriāls.
 10.25 "Televeikala skatlogs".
 10.40 "Uzvarētājas un zaudētājas 3". Komēdijseriāls.
 11.40 "Starp rindiņām". Melodrama.
 13.45 "Televeikala skatlogs".
 14.00 "Degpunktā". Atk.
 14.25 "30 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru". Kulinārijas raid.
 14.55 "Ekstrasensu ciņas". Realitātes šovs.
 15.50 "Radu būšana 6". Komēdijseriāls.
 16.55 "Jaunava Džeina". Seriāls.
 17.50 "Ziņas sešos".
 18.00 "Mani virtuves noslēpumi". Kulinārijas šovs.
 19.00 "Sievšķīgas atbēības 2". Turcijas seriāls.
 20.00 "LNT ziņas".
 20.40 "Degpunktā".
 21.10 "Mīlestība mākoņos". Melodrama.
 23.05 "Amerikāņi 4". Seriāls.
 0.05 "Sievšķīgas atbēības 2". Turcijas seriāls.
 1.05 "Daktere Kvinna 4". Seriāls.
 1.50 "Piedzīvojums bez robežām". TV šovs.
 2.15 "Degpunktā". Atk.
 2.40 "900 sekundes". Atk.
 5.00 "Aklā zona". Seriāls.

TV 3

- 5.00 "Aklā zona". Seriāls.

- 5.50 "Iebraucēji". Komēdijseriāls.
 6.25 "Animācijas seriāli".
 7.55 "Pilna māja 4". Komēdijseriāls.
 8.55 "Rīko. Oskars un nozagtais akmens". Piedz. filma.
 10.50 "Animācijas seriāls".
 11.10 "Televeikala skatlogs".
 11.25 "Animācijas seriāls".
 12.00 "Bīstamās mājsaimniecības 2". Seriāls.
 12.55 "Īstās mājsaimniecības. Beverlilhilsa 2". Realitātes seriāls.
 13.55 "Būve". Seriāls.
 14.55 "Pilna māja 5". Komēdijseriāls.
 15.55 "Vīnas melo labāk 7". Seriāls.
 17.05 "Bīstamās mājsaimniecības".
 18.00 "Divarpus vīru 11". Komēdijseriāls.
 19.00 "TV3 ziņas".
 19.35 "Bez tabu".
 20.20 "Vīnas melo labāk 7". Seriāls.
 21.00 "Īpašo uzdevumu vienība Hawaii 5-0". Seriāls.
 22.00 "Skorpions 2". Seriāls.
 23.00 "Aklā zona 3". Seriāls.
 23.55 "Simpsoni 29". Animācijas seriāls.
 0.50 "UgunsGrēks 7". Seriāls.
 3.35 "TV 3 ziņas". Atk.
 4.05 "Bez tabu". Atk.

NTV MIR

- 6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vislabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vislabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vislabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vislabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.10 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Ceļu patruļa 4". Spratga sižeta seriāls.
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtējs notikums".
 14.00 "Mežsargs". Seriāls.
 16.00 "Šodien".
 16.30 "Krusta apsarde 2". Seriāls.
 18.25 "Ārkārtējs notikums".
 19.00 "Šodien".
 19.50 "Mīna". Seriāls.
 21.50 "Bezvēsts pazudušais. Otrā elpa". Seriāls.
 23.50 "DNS".
 0.55 "Mežsargs". Seriāls.
 2.50 "Brāļi". Detektīvseriāls.
 4.35 "Vasarīca".
 5.20 "Eksklusīvi".

PBK

- 5.55 "Sieviešu žurnāls".
 6.10 "Ziņas".
 6.20 "Animācijas filmas".
 7.00 "Labrīt!"
 9.00 "Ziņas".
 9.30 "Labrīt!"
 10.20 "Ēsi vesels!"
 11.25 "Ziņas".
 11.50 "Mīlestības sezona". Seriāls.
 14.00 "Sieviešu žurnāls".
 14.05 "Ziņas".
 14.25 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.
 15.25 "Precamies!".
 16.35 "Vīriēši un sievietes". Šovs.
 17.30 "Vakara ziņas".
 17.55 "Patiesībā". Sarunu šovs.
 18.55 "Lai runāt!" Sarunu šovs.
 20.00 "Laiks".
 20.30 "Latvijas laiks".
 21.00 "Imperiņas spēmi". Seriāls.
 23.10 "Ed, lūdzies, mīli!"
 1.35 "Ziņas".
 2.00 "Snaipere". Seriāls.
 3.35 "Smieklīgi videoklipi".
 3.55 "Naudas mainītāji". Komēdija.
 5.25 "Latvija. Pastaigas zem lietussarga".

ROSSIJA RTTR

- 5.00 "Krievijas rīts".
 9.55 "Par pašu svarīgāko". Sarunu šovs.
 11.00 "Vēstis".
 11.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 11.45 "Cīvēka liktenis".
 12.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.
 14.00 "Vēstis".
 14.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 14.45 "Kurš ir pret?". Sarunu šovs.
 17.00 "Vēstis. Vietējais laiks".
 17.25 "Andrejs Malahovs. Tiesraide". Sarunu šovs.
 18.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.
 20.00 "Vēstis".
 20.45 "Vēstis. Vietējais laiks".
 21.00 "Pilsonis Nekas". Seriāls.
 1.00 "Stacija". Seriāls.
 2.00 Translācijas pārtraukums līdz plkst. 10.00 profilakses darbu dēļ.

-Dakter, vai es izdzīvošu?
-Jokojat? Nu tad jau iet uz labo pusī.

5.00 "Ekspedīcija Sumatrā". Atk.	6.00 "Chadi hariviskais". Atk.	6.02 "Province". Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".	8.35 "Mīlas viesulis 14". Serāls.	9.35 "Atmaksa". Serāls.	10.40 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā".	10.55 "Eņģeļu iela 9. Pelnušķītes mantojums". Serāls.	11.55 "Ar savu tautasdziesmu". Atk.	12.55 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā".	13.15 "Saknes debesis". Atk.	13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Serāls.	14.40 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā".	15.00 "Krustpunktā".	16.00 "Atmaksa". Serāls.	17.00 "Mīlas viesulis 14". Serāls.	18.00 "Dienas ziņas".	19.00 "Province". Atk.	19.30 "Māja pie ezera". Daudzseriņu filma.	20.30 "Panorāma".	21.13 "Latvijas Loto izlozes".	21.20 "Ceplis". Satūriska drāma.	23.05 "Nakts ziņas".	23.20 "Es mīlu ediemu!" Atk.	23.55 "Leicnieki 2". Serāls.	1.00 "Ļas notka šeit". Atk.	2.00 "Dzintara puse". Atk.
----------------------------------	--------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------------------	-------------------------	---	---	-------------------------------------	---	------------------------------	--	---	----------------------	--------------------------	------------------------------------	-----------------------	------------------------	---	-------------------	--------------------------------	----------------------------------	----------------------	------------------------------	------------------------------	-----------------------------	----------------------------

LTV 7

5.00 "Ekvadora". Atk.	5.30 "Piedzīvojums dabā". Atk.	6.00 "Latvijas valsts himna".	6.03 "Ekvadora". Atk.	6.30 "Animācijas seriāli".	7.00 "Kas te? Es te!". Atk.	7.30 "Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls".	8.00 "Ar sapti mugnsomā". Atk.	8.30 "Devīpdesmitē". Atk.	9.00 "Province". Atk.	9.30 "Saknes debesis". Atk.	10.00 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Tei!</i> ". Atk.	11.00 "Muhars. Pa jaunām pēdām". Serāls.	11.55 "Dzīvoklis". Serāls.	12.50 "Eiropa fokusā. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".	13.20 "Hipopokrata zverests". Dok. filma.	14.40 "Bezenģija. Alpinisms Kaukāzā". Dok. filma.	15.05 "Dienvidkorejas dārgumi". Dok. filma.	16.05 "SOKO Šūtgarte". Serāls.	17.00 "LV jaunatklāšanas
-----------------------	--------------------------------	-------------------------------	-----------------------	----------------------------	-----------------------------	---	--------------------------------	---------------------------	-----------------------	-----------------------------	--	--	----------------------------	---	---	---	---	--------------------------------	--------------------------

LTV 3

5.00 "Aklā zona". Serāls.	5.50 "Iebraucēji". Komēdijseriāls.	6.25 "Animācijas seriāli".	7.55 "Pīna māja 5".	9.00 "Ziņas".	8.55 "Noslēpumu vasara". Ģimenes filma.
---------------------------	------------------------------------	----------------------------	---------------------	---------------	---

PBK

5.55 "Sieviešu žurnāls".	6.10 "Ziņas".	6.15 "Animācijas seriāli".	7.00 "Labrīt!".	9.00 "Ziņas".	9.30 "Labrīt!".	10.20 "Esi vesels!".
--------------------------	---------------	----------------------------	-----------------	---------------	-----------------	----------------------

Lekcija par alkohola katīgumu. Lektors stāst:

-Ir ļoti daudz gadījumu, kad no dzēriņa aiziet sieva...

Balss no zāles: -Cik daudz jāzāder, lai tas notiktu?

5.00 "Ekspedīcija Sumatrā". Atk.	5.30 "Saknes debesis". Atk.	6.00 "LR valsts himna".	6.02 "Province". Atk.	6.30 "Rīta Panorāma".	8.35 "Mīlas viesulis 14". Serāls.	9.35 "Atmaksa". Serāls.	10.35 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā...".	10.55 "Esiēt kā vīri! Jūkums Vācietis".	12.00 "Darēlu ģimene 3". Serāls.	12.55 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā...".	13.15 "Dzirdi balsts ar kārti Kazāku". Atk.	13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Serāls.	14.40 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā...".	15.00 "Krustpunktā".	16.00 "Atmaksa". Serāls.	17.00 "Mīlas viesulis 14". Serāls.	18.00 "Dienas ziņas".	19.00 "Province". Atk.	19.35 "Māja pie ezera". Daudzseriņu filma.	20.30 "Panorāma".	21.15 "Daugaveiņi". Atk.	21.50 "Poldarks 4". Serāls.	23.15 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.	0.05 "Daudz laimes, jubiliār!" Atk.	0.50 "LV - 60. Zelta arhivs. <i>Oldies Rock. Credo un Lm?</i> ".	1.55 "Acultiecinieks". Atk.
----------------------------------	-----------------------------	-------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------------------	-------------------------	--	---	----------------------------------	--	---	--	--	----------------------	--------------------------	------------------------------------	-----------------------	------------------------	---	-------------------	--------------------------	-----------------------------	---	-------------------------------------	--	-----------------------------

LTV 7

5.00 "Ekvadora". Atk.	5.30 "700 pasaules brīnumi. Izraēla". Atk.	6.00 "LR valsts himna".	6.03 "Ekvadora". Atk.	6.30 "Animācijas seriāli".	7.00 "Kas te? Es te!". Atk.	7.30 "Pie stūres. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".	8.00 "100 līdz 100". Atk.	8.30 "Sajūti Latgali!". Atk.	9.00 "Vīdes fakti". Atk.	9.30 "Dzimis Eiropā". Atk.	10.00 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Tei!</i> ". Atk.	11.00 "Muhars. Pa jaunām pēdām". Serāls.	11.55 "Dzīvoklis". Serāls.	12.55 "12 elementi ahavā". Atk.	13.25 "Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls".	14.00 "Personība. 100g kultūras". Atk.	15.00 "Kaķu zeme". Dok. filma.
-----------------------	--	-------------------------	-----------------------	----------------------------	-----------------------------	---	---------------------------	------------------------------	--------------------------	----------------------------	--	--	----------------------------	---------------------------------	--	--	--------------------------------

LTV 3

5.00 "Aklā zona". Serāls.	5.50 "Iebraucēji 2".
---------------------------	----------------------

LNT

16.05 "SOKO Šūtgarte 3". Serāls.	17.00 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Tei!</i> ". Atk.	18.05 "Muhars. Pa jaunām pēdām". Serāls.	19.00 "Sovakar. Ziņas".	19.35 "Izmeklētājs un jūra". Serāls.	21.20 "SOKO Šūtgarte 3". Serāls.	22.10 "Klausītājs". Atk.	22.40 "FIFA U-20 Pasaules kausa izcīņa futbolā". Atk.	0.40 " <i>Ghetto Games</i> dienasgrāmata". Atk.	0.50 "Melnis. Sarkans. Zelts. Četri vīri Ugandā". Atk.	1.25 "Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls".	13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Serāls.	14.40 "Televeikala skatlogs. <i>Top-Shop</i> piedāvā...".	15.00 "Krustpunktā".	16.00 "Atmaksa". Serāls.	17.00 "Mīlas viesulis 14". Serāls.	18.00 "Dienas ziņas".	19.00 "Province". Atk.	19.35 "Māja pie ezera". Daudzseriņu filma.	20.30 "Panorāma".	21.15 "Daugaveiņi". Atk.	21.50 "Poldarks 4". Serāls.	23.15 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.	0.05 "Daudz laimes, jubiliār!" Atk.	0.50 "LV - 60. Zelta arhivs. <i>Oldies Rock. Credo un Lm?</i> ".	1.55 "Acultiecinieks". Atk.
----------------------------------	--	--	-------------------------	--------------------------------------	----------------------------------	--------------------------	---	---	--	---	--	--	----------------------	--------------------------	------------------------------------	-----------------------	------------------------	---	-------------------	--------------------------	-----------------------------	---	-------------------------------------	--	-----------------------------

NTV MIRR

6.25 "Animācijas seriāli".	7.55 "Pīna māja 5".	8.55 "Auklīšu raibe piedzīvojumi". Piedz. filma.	10.50 "Animācijas seriāls".	11.10 "Televeikala skatlogs".	11.25 "Animācijas seriāls".	12.00 "Bīstamās mājasimniece. ces 2". Serāls.	12.55 "Īstās mājasimniece. Beverlhiša". Realitātes seriāls.	13.55 "Būve". Serāls.	14.55 "Pīna māja 5". Serāls.	15.55 "Vīņas melo labāk 7". Serāls.	17.05 "Bīstamās mājasimniece 2". Serāls.	18.00 "Divarpus vīru 12". Komēdijseriāls.	19.00 "TV3 ziņas".	19.35 "Bez tabu".	20.20 "Vīņas melo labāk 7". Serāls.	21.00 "Vaļāte. Liebritānija". Realitātes seriāls.	22.05 "Labrīta skrējējs". Spranga šizeta fantastikas filma.	0.15 "Pīso uzdevumu vienība <i>Hawaii 5-0</i> ". Serāls.	1.10 "Ugunsgrēks 7". Serāls.	3.50 "TV3 ziņas". Atk.	4.20 "Bez tabu". Atk.
----------------------------	---------------------	--	-----------------------------	-------------------------------	-----------------------------	---	---	-----------------------	------------------------------	-------------------------------------	--	---	--------------------	-------------------	-------------------------------------	---	---	--	------------------------------	------------------------	-----------------------

ROSSIJA RTT

5.00 "Krievijas rīt".	9.55 "Par pašu svarīgāko". Sarunu šovs.	11.00 "Vēstis".	11.25 "Vēstis. Vietējais laiks".	11.45 "Čivka liktenis". Krievijas raidījums.	12.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.	7.00 "Šodien".	7.05 "Rīts. Vislabākais".	14.25 "Vēstis. Vietējais laiks".	14.45 "Kurš ir pret?". Sarunu šovs.	17.00 "Vēstis. Vietējais laiks".	17.25 "Andrejs Malahovs. Tiešraide". Sarunu šovs.	18.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.	20.00 "Vēstis".	20.45 "Vēstis. Vietējais laiks".	21.00 "Pīlsonis Nekas". Serāls.	1.00 "XXVIII starptautiskā festivāla <i>Slavu tīģus Vitebskā</i> svīnīgā noslēguma ceremonija".	2.50 "Vēstis no Sanktpēterburgas".	3.05 "Ģimenes detektīvs". Serāls.
-----------------------	---	-----------------	----------------------------------	--	----------------------------------	----------------	---------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------	---	----------------------------------	-----------------	----------------------------------	---------------------------------	---	------------------------------------	-----------------------------------

Pēc kaislīga, bet īsa romāna ar velotreniņiet es atgriezies pie sava bijušā - dāvinā. Veca mīlestība nerūsē!

un prieku

Startā stāv vieni no pirmajiem. Inta Ozola ar komandu startā nostājās vieni no pirmajiem, lai jau pirmajās minūtēs dabūtu starta uzrāvienu.

Inta ar sāncensi, kura mina uz papēžiem. Pasaules čempionātā Igaunijā Inta Ozola (no labās) savā grupā izcīnīja 1.vietu. "Tas bija negaidīti! Manā grupā bija ļoti daudz un spēcīgi nūjotāji, apmēram sešdesmit. Jāiet bija ļoti ātri, bet nedrīkstēja skriet. Tiesnešu bija daudz un viņi vēroja, lai dalībnieki neskrien, par to deva dzeltenās kartītes un pat diskvalificēja. Man bija divi dzinuļi. Vispirms uz papēžiem mina japāniete. Kamēr domāju, ļaut sāncensei mani apdzīt vai nē, iedomājos par komandas interesēm. Nolēmu - jāiet! Jāiztur! Otrs bija Sergejs no mūsu komandas, kurš mani apdzina. Tad nu gan vairs nedomāju, bet saņemos un sāku nūjot aiz Sergeja," par trasē piedzīvoto stāsta Inta Ozola.

Balvu pamatskolas sporta laukumā. Vājredzīgie un neredzīgi cilvēki ar pavadonu un treneres palīdzību nūjo Balvu pamatskolas sporta laukumā. Ausma Misiņa (no labās) ir pilnīgi neredzīga. Viņa ātri apguva nūjošanas pamatus un kopā ar Birutu Nagli un pavadoni Sergeju devās staigāt pa stadionu, priecājoties par līdzeno virsmu, kas radīja drošības sajūtu.

Balvu komanda. Trešās vietas medaļa Balvu komandai ir liels sasniegums, jo tā iegūta ne jau vietējās sacensībās, bet pasaules čempionāta posmā. Irina Sprudzāne (ko kreisās) nūjoja bez laika kontroles, bet Angelina Golubničaja, Inta Ozola, Sarmīte Upmane un Sergejs Golubničajs, startējot komandā, pasaules čempionātā izcīnīja 3. vietu.

Nūjot var arī neredzīgi un vājredzīgi cilvēki

Ar nūjošanu nodarbojas arī Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu teritoriālās organizācijas cilvēki. IVETA ŠADINOVA uz sporta nodarbībām Balvos brauc no Gulbenes. Viņa atzīst, ka pēc treniņiem jūtas arvien labāk. "Esmu ļoti apmierināta ar tām sajūtām, kuras gūstu treniņos. Nūjošana sāk padoties arvien labāk," saka Iveta. Viņai piekrit arī AUSMA MISIŅA, kura ir pilnīgi neredzīga. Viņa ļoti citīgi mācījās nūjošanu un jau pirmajā dienā kopā ar pavadoni Sergeju staigāja pa stadionu. "Laba lieta. Tikai sākumā bija bailes, kā es viena iešu, jo neredzu nemaz. Bet mani iedrošināja trenere un pavadonis Sergejs. Es jau zinu, ka staigāsim abi vēl un vēl vietā, kur dzīvojam," atzina Ausma. SERGEJS sākumā uz citiem nūjotājiem skatījās skeptiski, taču pēc nodarbības smaidot teica, ka šis sporta veids ar laiku viņam iepatiksies un noteikti turpinās to darīt. Gandrīz visas nodarbības apmeklējusi Balvu teritoriālās organizācijas vadītāja BIRUTA NAGLE. Viņa saka, ka jau atvadījusies no muguras sāpēm. "Mājās kā pastrādāju dārzā, tā uzreiz izstaiņos. Nūjoju arī ikdienā. Pēc katras nodarbības jau gaidu nākamo, jo tas uztur mani tonusā un dod pozitīvas emocijas," atzīst Biruta.

Brīvbrīdi sagatavoja Z.Logina

CILVĒK ZIŅAS

Par labām sekmēm - 500 eiro

Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas 4.kursa absolvente Viola Garā ierindojusies vidējās izglītības iestāžu labāko 12.klašu absolventu vidū un saņēmusi Simtgades loterijas atbalsta programmas stipendiju 500 eiro apmērā. Izlaidumā skolas direktore viņai pasniedza arī Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa Atzinības rakstu "Pateicība simtgades izcilniekiem".

Kā atzīst pati stipendiāte, tas viņai nebija pārsteigums, jo zināja, ka skolotāja viņu pieteikusi šai stipendijai, arī sekmes mācībās viņai vienmēr bijušas lieliskas. Viola nolēmusi Latvijas Universitātē studēt matemātiku un šim nolūkam saņēmusi Vītolu fonda stipendiju. Savukārt Simtgades loterijas atbalsta programmā saņemtos 500 eiro viņa plāno ieguldīt profesionālu šūšanas instrumentu iegādē.

Apcieimo Alūksnes novadu

Rugāju novada seniori otrdien devās ekskursijā uz Alūksnes novadu. "Tikāmie ar Alūksnes novada Pensionāru biedrības pārstāvjiem, kuri iepriecināja ar ziņām par savām aktivitātēm. Piesaistot finansējumu, viņi tikuši pie labiekārtotām telpām, iegādājušies dziju, ko izmanto jaundzimušo pūriņu adīšanai un tamborēšanai," stāsta Rugāju novada Pensionāru biedrības priekšsēdētāja Ludmila Logina. Seniori apskatīja vairākus objektus, piemēram, Bībeles muzeju, luterāņu baznīcu, Pudeļu muzeju, vizinājās ar plostu, pastaigājās pa parku, "Ievugravās" iegādājās dažādas puķes, atpakaļceļā iegriezās arī Balvu Novada muzejā. "Ekskursijā ar vēlmi atpūsties kopā ar saviem vienaudžiem kopā bijām 31 seniors. Nedaudz traucēja lietus, bet labi, ka nepūta stiprs vējš. Ceru, ka visi pārbrauca mājās gandarīti par redzēto," saka L.Logina.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Skriešana no rītiem ir tādu ļaužu nodarbe, kuri ir nepietiekami attīstīti, lai noskatītos rīta programmu televīzijā."

(Lasāms 9.jūlija noplēšamā kalendāra lapā)

Redakcija atvainojas visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvainojušas vai aizvainos

Atrod savu darbošanās nišu

Sāk novākt ziemas ķiploku ražu

“Ķiploki ir kā mazi bērni – viņiem patīk, ka ar tiem runājas, apčubina un lolo, tad viņi labi aug,” saka balveniete **LINDA MAGONE**, kura jau trešo sezonu audzē šos augus pašu un citu interesentu patēriņam.

Interese par ķiploku audzēšanu radās Lindas tētim, kurš tobrīd strādāja celtniecības uzņēmumā Lielbritānijā. Vedot celtniecības materiālu pasūtījumu, viņš bija ieraudzījis milzīgus ķiploku laukus, ko Latvijā līdz tam laikam nebija izdevies pamanīt. “Tētim radās veselības problēmas, un viņš atgriezās Latvijā. Pēc ilgas prombūtnes arī man sanāca atbraukt uz mājām, lai arī tobrīd vēl nepieļāvu domu šeit palikt,” stāsta Linda. Plāni tomēr mainījās, jo viņa sastapa savu dzīvesdraugu Aldi Odumiņu. Domājot par vietu, kur vīt ģimenes ligzdu, gribējās tālāk no lielas ļaužu burzmas, kas jau paspēja nogurdināt Anglijā, un izvēle apstājās pie dzimtās pilsētas – Balviem. Lai īstenotu tēva ieteikto ideju par ķiploku audzēšanu, pašmācības ceļā sāka studēt pieejamo literatūru, meklēt zemes platību un stādāmo materiālu. Tā kā Lindas tētis dzīvo Gulbenes pusē, tad tur arī sarunāja zemi, ko kaimiņš apara, sadzina vagas, bet pašu ziņā bija rokas, koka miets (iedobju veidošanai) un milzīga apņemšanās plānoto īstenot.

Neizmanto herbicīdus

Pirmajā gadā ķiplokus, ko iegādājās kādā Rīgas firmā, iestādīja 0,3 ha zemes platībā. Rudenī ar dakšām novāca ļoti labu ražu. “Jāatzīst, zināšanu tad vēl bija pamaz. Novāktu ražu ar visiem lakstiem salikām šķūnītī, tikai vēlāk pamanījām, ka daļā lakstu no pārlieku mitrajiem laika apstākļiem, jo lietavas tajā gadā bija nemiņas, bija iemetusies puve. Principā augus var kaltēt ar visiem lakstiem, daudzi tā arī dara, bet mūsu kļūda bija tā, ka mēs pārlieku blīvi tos sakārām, kas kopā ar mitro gaisu radīja sekas. Kopš tā laika ir mācība – ķiplokus ar lakstiem nekaltēt,” secina Linda. Otrajā gadā saspārojās uz lielākas zemes platības apstrādāšanu – 1,5 ha. Stādīja ar rokām, palīdzēja arī radnieki. Lai ķiplokus nepārņemtu nezāles, kaplēja, neizmantojot tehniku, ko pirmajos gados, kā stāsta saimnieki, nemaz nevar atļauties iegādāties. “Tehnika maksā tūkstošus. Lai sāktu nopietni ražot, jāiziet cauri visām grūtībām, arī smagajam roku darbam. Ir cilvēki, kuri neapzinās, cik līdzekļu aiziet sēklas iegādei, zemes apstrādāšanai, nodokļos u.c., viņi rēķina tikai peļņu,” zina teikt Linda. Pateicoties cīņai kaplēšanai, tie lauki, kas strādāti iepriekš, ir tīri no nezālēm, salīdzinot ar jauno platību, kas papildināta šogad. Saimniecībā nezaļu apkarošanai neizmanto herbicīdus, jo arī paši lieto augus uzturā. Runājot par iepriekšējā gada ražu, saimniece atklāj, ka sausajā vasarā ķiploki izauga diezgan sīki, īpaši mālainajā augsnē, kur vietām zeme bija jācērt kā ar cirvi, lai izdabūtu laukā augus. Zemākās vietās, kur vairāk smilšaina augsne, ķiploki bija padevušies lielāki.

Piedāvā trīs šķirnes

Šogad ķiploki gatavojas 2,8 ha platībā, kur augi stādīti jau nevis ar rokām, bet stādāmo – pielāgotu kartupeļu stādītāju. Novākšanas darbā pagaidām tehniku neizmanto, jo lietus dēļ nav jēgas ķēpāties, izlīdzas ar dārza dakšām. “Cerams, ka lietus drīz mitēsies, jo šādi laika apstākļi nav labvēlīgi ķiploku kaltēšanai. Šajā mājā dzīvojam pirmo gadu, tāpēc vēl neesam pielāgojuši telpas kaltēšanai. Šķūnī arī gaiss ir mitrs, un, ja tā turpinās līt, ķiploki var sākt pūt. Augiem pēc novākšanas patīk atrasties paēnā, kur tos aprauga vējš. Citreiz lietus laikā ienesam tos istabā, iekurinām krāsni un ieslēdzam ventilatoru, lai radītu sausus apstākļus,” skaidro Linda.

Iegūto ražu saimnieki realizē gan Balvos, gan Gulbenē. Cilvēki interesējas par ķiplokiem īpaši tad, kad sākas marinēšana. Jautā arī par stādāmā materiāla iegādi. Un uzzina, ka saimniecībā audzē trīs šķirnes, kas nākušas no Francijas – ‘Germidour’, ‘Therador’ un ‘Elephant’ (‘Ziloņķiploks’). Cita no citas atšķiras ar garšas niansēm, nogatavošanās ātrumu un lielumu. Šobrīd vāc ‘Germidour’ šķirnes augus, vēlāk ķersies pie vīriešu, īpaši mednieku iecienītajiem ‘Therador’ ķiplokiem, ko iesaukuši par nīknajiem, jo tie ir ar izteikti asu garšu, savukārt ‘Ziloņķiploki’ pārsteidz ar lielumu, kur viena daiva var pārsniegt citas šķirnes ķiploka izmēru, kā arī garšas buķeti, kur sastopas sīpola, purava un ķiploka garša, dažām radot pat riekstu pēcgaršu. Interesanti, ka šos ķiplokus (pēc karsēšanas krāsni) var smērēt uz maizes.

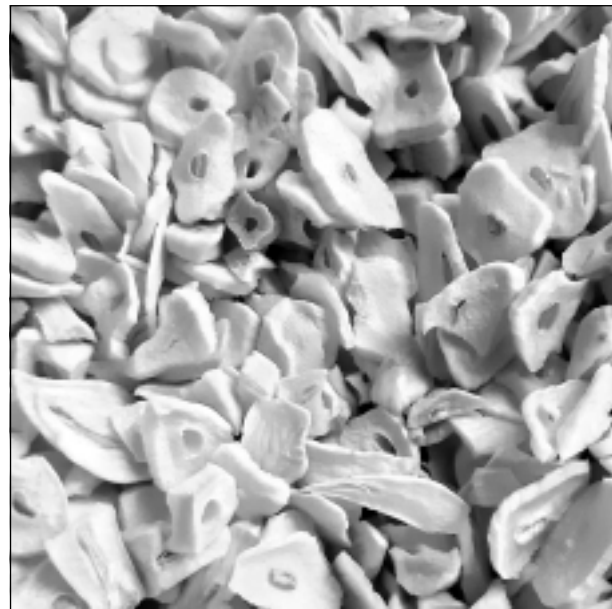

Ar rūpēm un mīlestību. Darbošanās savā saimniecībā Lindai Magonei (attēlā) pēc ārzemēs pavadītiem divpadsmit gadiem sagādā prieku, gandarījuma un drošības sajūtu.

‘Ziloņķiploki’ vēl gatavojas. Šī šķirne, kā atklāj saimniece, ir grūtāk audzējama, arī sēklas materiāls ir dārgs, augus ir grūtāk pavairot no milzīgajām 3-4 daivām, kas tajos parasti nobriest.

Foto - no personīgā arhīva

Kaltētās ķiploku ripiņas. Cilvēki, iegādājoties ķiplokus, bieži izrāda neziņu par šo piedāvāto produktu, kas ilgi vēl pēc pārstrādes saglabā savu garšu un asumu.

Foto - no personīgā arhīva

Saimniecībā piedāvā arī kaltētus ķiplokus – sagrieztās ripiņas jeb pārslīņas saglabā savas garšas īpatnības vēl ilgi pēc kaltēšanas, tās var lieliski izmantot, piemēram, zupas vai mērces pagatavošanā. Vēl saimniecībā plāno gatavot jaunu garšvielu – ķiploku un diļļu pulveri. “Izvēloties šķirnes, neesam kļūdījušies, ķiploki aug un pārziemo labi. Augiem, kā esam pārliecinājušies šajos gados, labāk patīk smilšmālaina augsne. Bet, protams, daudz ir atkarīgs arī no laika apstākļiem – slapjā vasarā lielāku ražu var iegūt mālainā augsnē, bet sausā vasarā – melnzemē. Turklāt jāatceras, ka nav vēlams stādīt vienu kultūru tajā pat laukā vairākus gadus pēc kārtas, jo augi izvelk no zemes tiem nepieciešamos resursus,” atgādina Linda.

Dala daivās un stāda

Darbojoties kādā nozarē ilgāku laiku, var apgūt dažus noslēpumus, kas nodrošina labākas ražas iegūšanu. Stāstot par savu nodarbošanos, saimnieki atklāj, ka ķiplokus, piemēram, rudēni stāda aptuveni divas nedēļas pirms salnām, lai augi paspēj iesakņoties. Tad ir miera periods – augi dodas ziemas miegā. Ražu novāc tad, kad sprāgst vaļā augu sēkliņas, parasti jūlija beigās, bet šogad sāka nedaudz ātrāk, jo, kā redzams dabā, viss gatavojas straujāk. “Ir cilvēki, kuri gaida ķiploku ziedus, mūsējiem ziedu nav. Ja būtu ziedi, tad, laužot tos, vajadzētu ieguldīt vēl papildus darbu,” skaidro Linda. No jūlija līdz oktobra vidum viņiem darba pilnas rokas – vāc ražu, kaltē, tīra (bieži vien vakaros,

skatoties televīzijas pārraides), katram ķiplokam nogriež saknītes, dala daivās un stāda. Pavasarī ar nepacietību gaida, kāds būs rezultāts. “Zvanām tētim, jautājam, vai ir redzami asni, jo galvenais, lai ķiploki nenosalst. Aizbraucam, izstaigājam vagas, apčubinām augus. Rudenī, novācot ar dakšām, ir sajūsma jeb *kaijs*, kad apskati un priecāties par katru ķiplociņu, novērtē, cik tas ražens padevies, kas nebūtu iespējams, ja ražu novāktu ar tehnikas palīdzību,” stāsta saimniece.

Ir, kur augt

Nākamgad Linda un Aldis raudzīs atrast zemi Balvu novadā, pārvest uz šejieni arī traktortehniku. Uz jautājumu, kādā platībā varētu būt viņu ķiploku lauks tuvākajos gados, saimnieki saka, ka ar 10 ha varētu pietikt. Pagaidām viņiem abiem ir pamatdarbs – saimniece joprojām sadarbojas ar Anglijas uzņēmumu, bet saimnieks strādā par ugunsdzēsēju. Kas zina, varbūt ar laiku ķiploku audzēšana var kļūt par viņu pamatnodarbi. “Mums ir, kur augt. Esam apskatījuši Latvijā lielāko ķiploku audzētāju platības Jelgavas pusē, kur augi iestādīti padsmīt hektāros, ir iegādāta visa nepieciešamā tehnika. Apstrādājot lielāku platību, būtu vajadzīgs papildspēks – palīgi pie lakstu griešanas un daivošanas. Nopelnīt ar ķiploku audzēšanu var, tikai jāiegulda darbs, jābūt pacietībai un vēlmei darīt,” spriež mūspuses ķiploku audzētāji.

Lappusi sagatavoja A.Socka

* Sākums 1.lpp.

Iznīcināts gandrīz viss

Paldies Dievam, paši neesam cietuši

Jau rakstījām, ka vētras rezultātā pamatīgi cietusi ne tikai Viļņa un Lailas zemnieku saimniecības “Mežmalas” dzīvojamā māja, bet arī saimniecības ēkas – spēcīgais viesulis no ēkām izrāva un vairāku desmitu metru apkārtnē izmētāja neskaitāmu daudzumu dēļu, šiferi un citas lietas. Vairāk vai mazāk sagrauts ir teju viss, un grūti aprakstīt vārdiem to skatu, kas paveras vētras skartajā apkārtnē. Bet kā tās dienas notikumus atceras paši mājas iedzīvotāji? Vilnis stāsta, ka sestdienas pēcpusdienā atradās vienā no piemājas saimniecības ēkām, bet ap pulksten 14.30 devās uz dzīvojamo māju. Pirms ieiešanas mājā uz savas ādas vēl paspēja izjust arī pāris krusas gabaliņus. Tobrīd no ravēšanas darbiem piemājas zemeņu laukā uz mājām gāja arī Viļņa mamma. Tiklīdz viņa iegāja mājā, acumirkli sākās pamatīga vētra. “Jāteic tā, - sajūta viesuļvētras laikā nebija no tām patīkamākajām. Viss krakšķēja un brakšķēja. Paskatoties pa logu, redzēju, kā gaisā lidinās dažādas lietas. Bijām pamatīgi uztraukti, nemaz nerunājot par bērniem. Turklāt vētras laikā viens no dēļiem uz brīdi bija iesprostots vienā no saimniecības ēkām. Tas bija šoks. Tomēr, paldies Dievam, viss beidzās laimīgi. Kopumā vētra ilga aptuveni piecas minūtes, pēc kā nolija spēcīgs lietus, un atkal pamazām pieņēmas spēkā vēja brāzmas. Nolēmām, ka palikt mājas iekšpusē nav droši. Izgājām ārā, iesēdāmies mašīnā un aizbraucām uz tuvējo ceļu – nostāk no saimniecības. Kad vētra norima, pavērās postošs skats. Valdīja pilnīgs haoss. Nebija pat iespējams normāli pastaigāt, jo visapkārt mājai bija dēļu, šifera, naglu, dažādu lausku un grūžu kārtas. Virpuļviesulis nopostīja pusi dzīvojamās mājas, noraujot pat daļu ķieģeļu. Nopostīts arī lielais šķūnis, kur bija novietota tehnika, un kūts. Vējš bija tik spēcīgs, ka apsvieda riņķi pat pilnu tonnas tilpuma mucu ar ūdeni, daļu no dažādām lietām aizpūta līdz pat tuvākajiem kaimiņiem. Paldies Dievam, neesam paši cietuši. Tas ir pats galvenais. Arī ar lopiem viss kārtībā. Liels paldies arī līdzcilvēkiem un radniekiem, kuri nekavējoties steidza palīgā sakārtot apkārtni un palīdz paveikt neatliekamākos dzīvojamās mājas remontdarbus. Jūsu palīdzība ir nenovērtējama,” pateicas Vilnis ar ģimeni.

Diviem tūkstošiem bija elektrības traucējumi

Lai arī viesuļvētra bija pamatīga, iedzīvotāji miesas bojājumus nav guvuši (vismaz šādi cilvēki nav oficiāli reģistrēti). Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests informē, ka šajā dienā izsaukumus uz Bērzs pils un Lazdukalna pagastiem nesaņēma – cilvēki pēc medicīniskās palīdzības negriezās. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka todien no pulksten 15.30 līdz 18 saņēma četrus izsaukumus – pa diviem izsaukumiem uz abiem minētajiem pagastiem. Visos gadījumos bija nepieciešams sazāgēt kokus un tos novākt no ceļa braucamās daļas. AS “Sadales tīkls” preses sekretāre TATJANA SMIRNOVA stāsta, ka 6.jūlijā Balvu un Rugāju novadā AS “Sadales tīkls” reģistrēja trīs vidējā sprieguma 20 kV (kilovoltu)

Foto - A.Kisanovs

Bojātas arī automašīnas. Vētra vairāk vai mazāk nodarīja bojājumus arī automašīnām, kas tobrīd atradās “Mežmalu” saimniecībā. Kad tā norima, attēlā redzamā sagrautā saimniecības ēka turējās uz balņa, kas atbalstījās pret automašīnas vējstiklu. Sākotnēji bija jādama, kā auto atbrīvot no balņa, jo, to vienkārši ņemot nost, ēka, visticamāk, pilnībā sabruktu un viss uzkrustu transportlīdzeklim. Māju saimnieki ar līdzcilvēku palīdzību prasmīgi tika ar visu galā - automašīnu atbrīvoja, un tai papildus bojājumi netika nodarīti. Arī pašu ēku atstutēja, lai tā nesabruktu un no ēkas varētu paņemt pārējās mantas. Jāpiebilst, ka pirms virpuļviesuļa Vilnis atradās attēlā redzamajā ēkā. “Labi, ka šeit neuzkavējos pāris minūtes ilgāk,” viņš secina. Virpuļviesulis nepažēloja arī nesen uzbūvēto lapeni. Spēcīgais vējš tālu no tās atrašanās vietas aizlidināja arī siltumnicu, to pilnībā saplosītu piezemējot vienā no grāvjiem.

un deviņus zemsprieguma 0,4 kV elektrotīkla bojājumus, kas kopumā izraisīja elektroapgādes traucējumus aptuveni 2100 klientiem. “Lielākos postījumus elektrotīklam vētra izraisīja Balvu novadā. Visu elektrotīkla bojājumu cēlonis bija spēcīgais vējš, jo tika konstatēti gan elektrolīniju vados iekērušies vēja nolauzti koku zari un iegāzti koki, gan bojāti gaisvadu elektrolīniju balsti. Astoņos gadījumos tika savienoti trūkuši gaisvadu elektrolīniju vadi. AS “Sadales tīkls” operatīvā izbraukumu brigādē nekavējoties uzsāka bojājuma lokalizēšanu, lai pēc iespējas ātrāk atjaunotu klientu elektroapgādi. Bojāto elektrolīniju posmu pilnīga sakārtošana un atjaunošana bija sarežģīta un laikietilpīga, tomēr elektroapgādes atjaunošanas darbs noritēja veiksmīgi,” informē AS “Sadales tīkls” pārstāve. Savukārt Valsts meža dienests informē, - ja meža īpašnieks savā īpašumā konstatējis dabas stihijas sekas un vēlas sakopt savu īpašumu, jāvērsas tuvākajā mežniecībā un jāaizpilda iesniegums, lai iegūtu atļauju veikt sanitāro cirti vai lielu postījumu gadījumos - cirti pēc VMD atzinuma (iesniegumi, kā arī plašāka informācija un kontakttālruni pieejami VMD interneta mājaslapā www.vmd.gov.lv). Par sauso un vēja gāzto koku ciršanu jāpaziņo gadījumos, ja mežaudzes

šķērslaukums ir lielāks par kritisko šķērslaukumu, saglabājot dabas aizsardzību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktos sauso un kritušo koku apjomus.

Vai par ziedojumiem jāmaksā nodoklis?

Jāpiebilst, ka neviena no cietušajām saimniecībām – nedz Balvu, nedz arī Rugāju novadā – nebija apdrošinātas. Līdz ar to no apdrošinātājiem nepienākas arī atlīdzība, jo to maksā tikai gadījumā, ja noslēgts apdrošināšanas līgums. Aktuāls arī jautājums, vai nelaimē cietušajam un saziēdotās naudas saņēmējam nebūs jāmaksā nodoklis? Laikraksts “Latvijas Avīze” publikācijā par vētras postījumiem norādījis: “Pēc Valsts ieņēmumu dienesta skaidrotā, ja no personas, kas nav laulātais vai radnieks līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē, vai no personas, ar kuru vispār nesaista nekāda radniecība, un ja saņemta nauda netiek izlietota, lai segtu ārstniecības izdevumus, tiek saņemta summa, kas pārsniedz 1425 eiro gadā, tad to apliek ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis jāmaksā no pārsniegtās naudas summas. Turklāt naudas saņēmējam jāiesniedz gada ienākumu deklarācija.”

Pašvaldības lēmums par finansiālu atbalstu

✓ Šo pirmdien Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti grozīja pašvaldības saistošos noteikumus, nolemjot dubultot pabalstu līdz sešu minimālo mēnešu darba algu apmēram (līdz 2580 eiro), ko krīzes situācijā var piešķirt personai (iepriekš saistošie noteikumi noteica, ka var piešķirt pabalstu trīs minimālo mēnešu darba algu apmērā). “Klātienē novērtējot postījuma apmērus, kā arī ņemot vērā to, kādi ir saimnieku plāni attiecībā uz sagrautajām ēkām (vai tās plānots atjaunot, vai tajās plānots turpmāk dzīvot un tamlīdzīgi), vakar Balvu novada Sociālā dienesta izveidotā Sociālo lietu komisija pieņēma lēmumu par pabalstu izmaksāšanu piecām Balvu novada māsaimniecībām par kopējo summu 7525 eiro (nodoklis nav jāmaksā). 50% no minētās izmaksātās summas Balvu novada pašvaldībai kompensēs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, tādējādi sniedzot savu atbalstu postošajā vētrā cietušajiem. Komisija pieņēma lēmumu divām nopostītajām saimniecībām piešķirt maksimālo pabalstu - sešu Ministru kabineta noteikto minimālo mēnešu darba algu apmērā. Vienai saimniecībai, ņemot vērā to, ka māja tiek apdzīvota sezonāli - četru minimālo mēnešu darba algu apmērā. Vēl vienai saimniecībai, kura cietusi salīdzinoši nedaudz, tiks piešķirts

pabalsts vienas minimālās mēneša darba algas apmērā. Savukārt vēl vienai saimniecībai - pusi no vienas minimālās mēneša darba algas. Balvu novada pašvaldība pabalstus piešķirusi savu iespēju un budžeta ietvaros, ievērojot saistošo noteikumu “Par sociālās palīdzības pabalstiem Balvu novadā” noteikumus. Šobrīd vēl tiek aprēķināti Golvaru kapsētas postījumu apmēri. Lai arī sagāzti koki tika operatīvi novākti un kapi sakopti, plānots, ka kapsētai tiks nomainīts sabojātais žogs, izmantoti arboristu pakalpojumi, lai novāktu aizlauztos, bīstamos kokus, kā arī veikti citi darbi. Tāpat arī vētrā cietušās ģimenes piesaistījušas tuvākus un tālākus radus, draugus un kaimiņus, lai likvidētu vētras sekas un atjaunotu savas saimniecības. Tāpat uzsveram, - šādas krīzes situācijas norāda un atgādina, ka iedzīvotājiem jābūt atbildīgiem un, ja ir iespēja, jāapdrošina savs mājoklis un saimniecība, jo nekad nevar paredzēt dabas postošo ietekmi,” informē Balvu novada pašvaldība.

✓ Savukārt Rugāju novada pašvaldības priekšsēdētāja SANDRA KAPTEINE informē, ka Rugāju novadā viesuļvētrā vairāk vai mazāk kaitējums nodarīts kopumā sešām līdz septiņām māsaimniecībām, kā arī cietuši privātie meži. Vislielākais kaitējums nodarīts šajā publikācijā minētajai

zemnieku saimniecībai “Mežmalas” Lazdukalna pagastā. Pašvaldība, lemjot par finansiālu palīdzību šai saimniecībai, nolēmusi rīkoties šādi: “Pašvaldība no šīs cietušās saimniecības saņēmusi iesniegumu ar lūgumu pēc finansiālas palīdzības. Gaidīsim no tās tāmi ar konkrētiem aprēķiniem par remontdarbu izdevumu pozīcijām, un tad pašvaldība ir gatava apmaksāt izdevumus par dzīvojamās mājas jumta seguma maiņu. Tamlīdzīgi esam rīkojušies arī agrāk, kad cilvēkiem bija nepieciešama palīdzība. Jāuzsver, ka arī dzīvojamās mājas jumta seguma maiņai būs nepieciešami ne mazi līdzekļi, jo jāmaina visa pamatne, konstrukcija. Kas attiecas uz pārējām saimniecībām, kurām nodarītais kaitējums ir mazāks, var doties uz sociālo dienestu un saņemt ārkārtas situāciju un remontdarbu pabalstu,” informē S.Kapteine.

Laikraksts “Vaduguns” pateicas LĪGAI ČIVČAI, ANDREJAM PIĻECKIM, IVITAI JAPONCEVAI un citiem aculieciniekiem, kuri atsaucās aicinājumam iesūtīt fotogrāfijas ar 6.jūlijā notikušās viesuļvētras postījumu ainām. Fotogrāfiju bija daudz, tādēļ ne visas varējām publicēt. Paldies par atsaucību!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Pagaidām atbildes nav

Runā par problēmām un risinājumiem

Sanita Karavoičika

Nesen Balvu novada pašvaldībā ar novada domes priekšsēdētāju Aigaru Pušpuru tikās Balvu teritoriālās invalidu biedrības vadītāja MARIJA DUĻBINSKA un bērnu vecāki. Sarunas tēma – Balvu novada bērnu ar īpašām vajadzībām problēmas, risinājumi un vecāku redzējums.

Par bērnu ar īpašām vajadzībām un viņu iekļaušanos sabiedrībā pēdējā laikā tiek runāts daudz. Bet tikai tie vecāki, kuriem ir šie īpašie bērni, saprot, cik svarīgi, ka viņu atvasēm ir iespēja apmeklēt nodarbības, pasākumus un būt kopā ar saviem vienaudžiem. Viņiem tā ir komunikācija, izraušanās no dzīves četrās sienās un redzesloka paplašināšana. Balvu teritoriālās invalidu biedrības vadītāja Marija Duļbinska priecājas, ka novada pašvaldība izprot šo situāciju un vairāku gadu garumā nodrošina iespēju sportot un pilnveidot iemaņas, lai sasniegtu rezultātu. "Jau sesto gadu katru svētdienu Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas sporta zālē bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem ar īpašām vajadzībām un smagiem funkcionāliem traucējumiem ir iespēja piedalīties sporta pulciņā. Pateicoties tam, mūsu biedrības biedri vieni paši un ar asistentiem veiksmīgi startē Vislatvijas sporta spēlēs un gūst arī godalgas. Viņi pierādījuši, ka ar smagu un regulāru darbu panākumi ir iespējami," teica M.Duļbinska. Taču nodarbību apmeklēšanu mazliet apgrūtinā fakts, ka tās notiek Steķentavā, kas daudziem šķiet par tālu. Tādēļ invalidu biedrība lūdz novada priekšsēdētājam rast iespēju sporta pulciņu pārcelt uz Balvu pamatskolas telpām, kas būtu daudz ērtāk un izdevīgāk.

Gatavi strādāt, nerēķinot ne laiku, ne naudu

Tikpat veiksmīgi visu šo mācību gadu Balvu Bērnu un jauniešu centrā notiek arī dejas un kustību terapija. Biedrības vadītāja vairākkārt runājusi ar pedagogiem, kuri uzsver, cik ļoti svarīgi bērniem ar īpašām vajadzībām jau kopš mazotnes pilnveidoties, jo tad mainās ne vien viņa paša, bet arī vecāku domāšana. "Svarīgi, lai šis pulciņš paliktu, lai tie, kas ir iesākuši, varētu turpināt darboties. Pagājušajā gadā skolotājam no sešām stundām divas noņēma. Nu vairs ir tikai četras. Tāpēc esam nobažījušies, vai nebūs tā, ka drīz bērniem vispār nebūs iespējas apmeklēt šo terapiju. Mūsaprāt, mācību stundu pat varētu būt vairāk, jo citu pulciņu bērniem ar īpašām vajadzībām nav. Balvos ir vairāki vecāki, kuri gatavi strādāt ar saviem bērniem, nerēķinoties ne ar laiku, ne naudu. Esam atraduši savu pedagogu, kas prot un var sadarboties, un tas ir ļoti

svarīgi," uzsvēra M.Duļbinska.

Invalidu biedrības vadītāja uzskata, ka iespēja darboties būtu vajadzīga arī pusaudžiem un pieaugušajiem ar autisma spektra un garīgiem traucējumiem. Viņa jau ievadījusi sarunas ar vispārīgizglītojošās skolas amatu mācības meistariem, kuri gatavi iemācīt kādu amatu prasmi, kas vēlāk varētu lieti noderēt dzīvē. Taču, lai to realizētu, vajadzīgs pašvaldības atbalsts.

Īpašie bērni mazliet apdalīti

Sarunas laikā vadītāja un īpašo bērnu vecāki akcentēja vairākas viņiem svarīgas problēmas, kas ļoti būtiski ietekmē šo ģimeņu ikdienu un dzīvi. Linarda, kurš ir bērns ar īpašām vajadzībām, tētis SANDIS PUKS ir iepazinies ar jauno izglītības stratēģiju, ko pašvaldība pieņēmusi pagājušā gada decembrī. Tajā teikts, ka 2019.-2020.gadā Tilžas internātskolā plānots atvērt divas programmas – tai skaitā arī bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem un bērniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem. Otrs, ko pašvaldība solījusi un apņēmusies, nodrošināt arodizglītību personām ar īpašām un speciālām vajadzībām, kā arī pirmsskolas izglītības iestādē nodrošināt dārziņa grupu. "Pēc likumdošanas nav obligāti jāver vaļā jauna skola. Var uztaisīt speciālu klasi un, atkarībā no diagnozes, to arī aprīkot. Katrā ziņā ceru, ka stratēģijā rakstītais tiks realizēts arī dzīvē," teica S.Puks.

Viņš vērsa novada vadītāja uzmanību uz kādu nepilnību. Proti, lielākā daļa bērnu ar īpašām vajadzībām ikdienu pavada skolās ārpus Balvu pilsētas – Maltā, Eglainē, Sveķu skolā un citur Latvijā. Par šo bērnu nokļūšanu mācību iestādēs gadā vecāki paši, savukārt valsts asistentam atmaksā nokļūšanu uz un no skolas. Taču realitāte ir tāda, ka dienas laikā uz un no skolas vecākiem jāvēro ceļš divas reizes, jo visu dienu sēdēt un gaidīt, kad beigsies stundas, arī nav iespējas. "Sanāk, lai bērns nokļūtu izglītības iestādē, dienā vienu braucienu maksāju no savas kabatas. Tai pat laikā veselīgiem bērniem, kuri mācās vispārīgizglītojošajās skolās un spiesti braukt ar sabiedrisko transportu, pašvaldība atmaksā ceļa izdevumus. Šo netaisnību izglītības pārvalde varētu izlabot, papildinot pašvaldības kārtības noteikumus un paredzot, ka arī bērniem ar īpašām vajadzībām ceļa izdevumi jākompensē," rosināja S.Puks.

Nekur nav labāk kā mājās

Vēl viena sāpe, kas uztrauc īpašo bērnu vecākus, ir tā, ka pašreiz bērniem nav iespējas mācīties uz vietas Balvos. Viņiem jāvēro ceļš uz blakus pagastiem vai novadiem, kamēr Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā, kas ir vienīgā

Tiekas ar novada vadītāju. "Ja ne mēs, tad kas?" sprieda bērnu vecāki.

īpašajiem bērniem pielāgotā mācību iestāde, apgūt zināšanas nav iespējas. "Skolai ir pacēlājs, lifts, pie ārdurvim ērta uzbraukšana, taču programmas īpašajiem bērniem nav. Un tagad sanāk, ka mūsu atvasēm šajā bērniem pielāgotajā vidē Balvos iespēja mācīties liegta, jo skolā jau darbojas daudzas citas programmas. Esmu apzinājusi vismaz 20 ģimenes, kuru bērni gribētu mācīties Balvos. Tai pat laikā mūsu māmiņas spiestas kārtot autovadītāju tiesības, ģimenei jābūt automašīnai, bet tas jau ir cits dzīves līmenis. Un ja tā ir daudz bērnu ģimene? Kādu atbalstu viņi saņem un kā risina savas problēmas? Mums ir tikai viens jautājums, kāpēc mūsu bērni nevar mācīties Balvos? Gribam lūgt nodrošināt viņiem šo iespēju. Tad arī varēs apmeklēt pulciņus un darboties, lai pilnveidotos. Daudzi cilvēki pat nespēj iedomāties, kā jūtas bērni, kurus vecāki uz nedēļu atstāj speciālajās skolās. Viņi to vien gaida, kad pienāks brīdis, kad mamma vai tētis atbrauks pakal, jo nekur nav labāk kā mājās, pie mammas..." ir pārliecināta Marija Duļbinska.

Cer rast risinājumu

Balvu novada vadītājs AIGARS PUŠPURS uzklausa invalidu biedrības vadītājas un bērnu vecāku domas un rosinājumus. Viņš uzsvēra, ka nevienu mirkli nav bijusi doma, ka kāds no vecāku minētajiem pulciņiem varētu nepastāvēt. Nodarbības notiek un notiks. "Ja būs iespējas un materiālais nodrošinājums, kā arī piekrišana no skolas puses, apsvērsim iespēju realizēt dzīvē priekšlikumu par prasmju apgūšanas pulciņu arī jauniešiem un pieaugušajiem. Tāpat izskatīsim iespēju par transporta izdevumu atmaksu un pārējiem jautājumiem, kas izskanēja šodienas sarunā. Domāju, kopīgiem spēkiem risinājumu atradīsim," tikšanās izskaņā teica novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs.

Balvu novada domē

27.jūnija sēdes lēmumi

Edgars Gabranovs

Izolīs nomas tiesības

Izolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgajām divām zemes vienībām Balvu pagastā 0,08 ha kopplatībā (zemes gabali bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – individuālo dzīvojamo māju apbūve). Zemes gabalu nomas tiesību sākumcena - EUR 28, izsole notiks 16.jūlijā. Tāpat iznomās mutiskā izsolē ar augšupejošu soli Balvu novada pašvaldībai piederošās nedzīvojamās telpas Vidzemes ielā 2B, Balvos, ar kopējo platību 47,5 m², kurā ietilpst nedzīvojamā telpa Nr.25 41,9 m² platībā un nedzīvojamā telpa Nr.21, paligtelpa – 5,6 m². Noteica nomas maksas sākumcenu: nedzīvojamai telpai Nr.25 EUR 0,91/m² bez PVN mēnesī par 1m² un nedzīvojamai telpai Nr.21 EUR 0,64/m² bez PVN mēnesī par 1 m². Izsole notiks 15.jūlijā. Mutiskā izsolē iznomās arī ar augšupejošu soli Balvu novada pašvaldībai piederošo nedzīvojamo telpu Nr.15 Vidzemes ielā 2B, Balvos, ar kopējo platību 47,6 m². Noteica nomas maksas sākumcenu EUR 0,91/m² bez PVN mēnesī par 1m², izsole notiks 15.jūlijā. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Balvu pagastā 1,5 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 105,50 bez PVN, gadā. Izsole notiks 16.jūlijā. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Tilžas pagastā 0,4 ha

kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 37,50 bez PVN gadā. Izsole notiks 16.jūlijā. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Tilžas pagastā 15,5402 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 938 bez PVN gadā. Izsole notiks 16.jūlijā. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Tilžas pagastā 14,9524 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 884,50 bez PVN gadā. Izsole notiks 16.jūlijā.

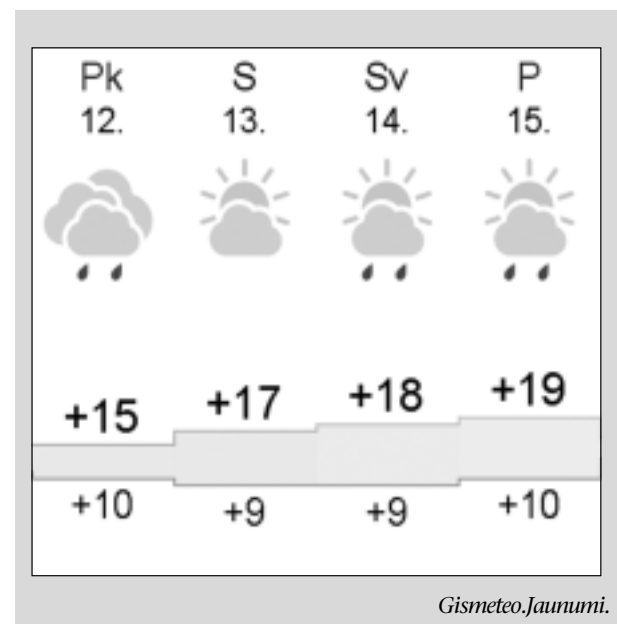
Nodos nomā nedzīvojamās telpas

Nolēma nodot nomā Balvu novada pašvaldībai piederošās nedzīvojamās telpas Raiņa ielā 52, Balvos, ar kopējo platību 36,4 m² uz 5 gadiem Zemessardzes 2.Vidzemes brigādes 31.kājnieku bataljona rotas kancelejas izvietojumam. Noteica nomas maksu nedzīvojamajām telpām EUR 4,27/m² bez PVN mēnesī par 1m², nomas maksā iekļauti komunālie maksājumi. Pagarināja nedzīvojamo telpu nomas līgumu par nedzīvojamajām telpām Raiņa ielā 12A, Tilzā, Tilžas pagastā, 64,3 m² platībā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu – pirmsslimnīcas etapa neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas funkciju nodrošināšanai uz 5 gadiem.

Noteica nomas maksu EUR 0,71 bez PVN mēnesī par 1m².

Precizē platības

Precizēja platības Balvu novada pašvaldībai piekritīgajām zemes vienībām: Rudens ielā 1, Balvos, no 4,9989 ha uz 4,9740 ha; zemes vienībai Lazdulejas pagastā no 10,4 ha uz 10,43 ha.

Afiša

*Sākums 7.lpp.

Vectilzā

13.jūlijā plkst. 20.00 sporta un atpūtas centrā PILNGADĪBAS svētku pasākums "Es prieku paņēmu kā burvju pavedienu". **Plkst. 22.00** balle, duets "Ak vai!". Ieejas maksa - EUR 1,50.

Viksnā

Olgas Rečes personālizstāde "Daba te un tur". Visu mēnesi skatāma Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles 1.-4.klašu izstāde "Pasaku varoņi un draudzības simboli".

13.jūlijā plkst. 12.00 tautas namā BĒRNĪBAS svētki 2014.gadā dzimušiem bērniem. *Pieteikšanās un sīkāka informācija pie Ligitas.*

13.jūlijā plkst. 15.00 Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles skolas stadionā Viksnas pagasta sporta spēles.

13.jūlijā plkst. 22.00 tautas namā balle ar Ģirtu Ripu. Ieejas maksa - EUR 3. Var rezervēt galdziņus.

Viļakas novadā

Borisovas Vecdārza estrādē **13.jūlijā plkst. 19.00** JAUNĪBAS SVĒTKI Viļakas novada Susāju, Medņevas, Žiguru, Vecumu pagastu un Viļakas pilsētas pilngadniekiem. **Plkst. 18.00** svētā Mīse Viļakas Romas katoļu baznīcā. **Plkst. 22.00** zaļumballe ar grupu "Rolise".

20.jūlijā plkst. 20.00 laukumā pie Medņevas pagasta pārvaldes pasākums "Ermoņiku skaņas-14". Pasākumu vadīs Guntis Skrastiņš.

3.augustā plkst. 19.00 Viļakas estrādē Viļakas novada autoru dziesmu koncerts "Mūsu dziesma". Izpildītāji - duets Inga un Normunds, Aivars Lapšāns, Dagmāra Laicāne, Vilis Cibulis, Anna Maksimova, Ramona Romanova, Raivita Raginska, Normunds Orlovs, Ingrida Šaicāne, Sanda Kļaviņa, Māris Lāpāns, Aldis Prancāns, grupas MUIŽA, UNKNOWN ARTIST, NAPRUOTS, AINIS. Pēc koncerta **no plkst. 22.00 līdz 03.00** zaļumballe kopā ar grupām MUIŽA, UNKNOWN ARTIST un DJ Ingars. Īpašais viesis - NORMUNDS RUTULIS. Biļetes var iegādāties www.bilesuparadize.lv, Viļakas kultūras namā un Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Biļešu cena iepriekšpārdošanā: koncerts - EUR 4, zaļumballe - EUR 4, pērkot uz abiem - kopā EUR 6. Biļešu cena uz vietas norises dienā katram pasākumam EUR 6.

Ziemeļlatgales retro ekspedīcija "Balkanu aplī".

12.jūlijā no plkst. 17.00 dalībnieku ierašanās Viļakas novada dabas parkā "Balkanu kalni", labāko vietu ieņemšana un iekārtošanās pasākuma nometnē, vakariņas. **Plkst. 19.00** atjaunības uzdevumi jeb iesildīšanās galvenajai pasākuma dienai.

13.jūlijā no plkst. 8.00 līdz 9.00 dalībnieku reģistrācija. **Plkst. 9.00 - 10.00** brokastis un citas aktivitātes nometnē.

Plkst. 10.00 - 12.00 dalībnieki sadalās divās grupās, lai organizēti veiktu apkārtnes izpēti - ekskursiju tuvākajā apkārtnē: Stiglovas grava, Z/S "Kotiņi", Šķilbēnu ciema centrs, muiža un pareizticīgo baznīca. **Plkst. 12.00** pusdienas. **Plkst. 13.00** starts ekspedīcijas pābraucienam "Balkanu aplī" (retro motociklus varēs sastapt arī Viļakā). **Plkst. 17.00 - 19.00** finišs.

Plkst. 19.00 vakariņas, pasākuma dalībnieku godināšana. **Plkst. 20.00** kopīgs *tusiņš*. **14.jūlijā plkst. 10.00** rīta kafija.

Rugāju novadā

13.jūlijā Rugāju novada svētki "Uz Rugājiem no visām debess pusēm mūs visus šodien tikties sauc".

No plkst. 12.00 Rugāju novada vidusskolas 115 gadu jubilejas pasākumi (Rugāju novada vidusskola atvērta no plkst. 12.00).

No plkst. 12.00 skolas vēstures kabinetā skolas vēsture atmiņās, bildēs un video sižetos.

No plkst. 13.30 līdz 15.00 mūzikas kabinetā, internāta korpusa 2.stāvā, interaktīva prezentācija "Komponisti, prozaiki un dziesmu tekstu autori Rugāju novadā".

No plkst. 15.00 līdz 17.30 vizuālās mākslas kabinetā, internāta korpusa 2.stāvā, kaligrāfijas meistarklase "Vēlējums skolai".

No plkst. 13.00 iespēja apceļot Rugāju novadu pa maršrutu: Rugāji - Silenieku skola - Saipetnieki - Benislava - Rugāji. (*Izbraukšana no Rugājiem plkst. 13.00, laukumā pie ēkas Kurmenes ielā 36*).

Plkst. 12.00 Rugāju parka estrādē novada BĒRNĪBAS svētki (aicināti piedalīties Rugāju novadā 2014.gadā dzimušie bērni kopā ar krustvecākiem).

No plkst. 11.00 Rugāju parkā amatnieku tirdziņš.

No plkst. 13.00 Rugāju parkā, Rugāju jauniešu iniciatīvu-interesu centrā, radošās darbnīcas, atrakcijas un izklaides bērniem.

Plkst. 14.00-17.00 resursu centrā "Skreine" kvilinga meistarklase.

Plkst. 14.00-20.00 Rugāju sporta stadionā "Laser Tag LATGALE" spēle.

No plkst. 15.00 Rugāju sporta stadionā ielu vingrotāju paraugdemonstrējumi.

No plkst. 13.30 līdz 16.30 Rugāju ciema teritorijā (starts vidusskolas pagalmā) fotoorientēšanās.

No plkst. 16.00 iespēja baudīt gardo skolas zupu Vārnienes upes krastā.

No plkst. 13.00 Rugāju Novada muzejā skatāma izstāde par novada teritorijā bijušajām skolām.

Plkst. 18.00 Rugāju sporta centrā skolas jubilejas svētku pasākums "115 gadi 115 minūtes".

Plkst. 20.30 Rugāju parka estrādē Aijas Andrejevas un pavadošās grupas koncerts.

Plkst. 22.00 Rugāju parka estrādē, Rugāju tautas namā, balle ar grupām "Zelta kniede" un "Kreiburgas Ziķeri".

Ieeja: uz koncertu un balli - EUR 5; tikai uz koncertu - EUR 3; tikai uz balli - EUR 4. *Rugāju novada svētku pasākumu ietvaros tiks fotografēts un filmēts!*

Baltinavas novadā

12.jūlijā plkst. 19.00 Baltinavas KN amatierētra izrāde "Ontans i plāšņiki". Ieeja bezmaksas.

13.jūlijā plkst. 18.00 Baltinavas novada lauku sētā "Mākoņi" Andrejam Rancānam veltīts tradicionālās mūzikas koncerts. Pēc koncerta *večerinka*.

20.jūlijā plkst. 13.00 "JAUNIEŠU DIENA BALTINAVĀ 2019" (zaļu mandalas, zobu pastas izgatavošana, ķīmijas eksperimenti, ziedu aprocēs, sporta aktivitātes, plenēra "Baltinavas muižas parka atjaunotājam Jānim Aleksandrovam - 100" gleznu izstādes atklāšana u.c.). Noslēgumā diskotēka. Pasākums notiks Baltinavas muižas parkā.

Informē "Sadales tīkls"

No idejas līdz elektrības pieslēgumam: ar ko sākt

Ja esat iegādājies zemi un gatavojaties būvēt savu sapņu māju vai arī vēl tikai lūkojaties pēc nekustamā īpašuma, iespējams, apsverat domu par jauna elektrības pieslēguma ierīkošanu. **Kā pie tāda tikt? Cik laika un naudas būs vajadzīgs? Lūk, atbildes uz šiem un vairākiem citiem jautājumiem, kas jums palīdzēs vienkārši un ērti īstenot ideju par jauna elektrības pieslēguma ierīkošanu jūsu īpašumā.**

Pieteikšana

Kā pieslēgt īpašumu elektrotīklam vai atjaunot elektrības piegādi?

Ja nekustamajā īpašumā nav pieslēguma elektrotīklam, pieteikumu jauna pieslēguma ierīkošanai iesniedziet AS "Sadales tīkls" (ST) klientu portālā e-st.lv. Ja īpašums jau bijis apdzīvots, tajā ir saglabājies pieslēgums elektrotīklam un nepieciešams tikai atjaunot elektrības piegādi, vērsieties ar pieteikumu pie sava elektrības tirgotāja.

Cik jaudīgu elektrības pieslēgumu man vajag?

Ar slodzes aprēķina kalkulatora palīdzību tiešsaistē nosakiet jaunam elektrības pieslēgumam nepieciešamo jaudu. Jūsu ērtībām slodzes aprēķina kalkulators pieejams sadalestikls.lv.

Sagatavošanas un ierīkošanas darbi

Vai man būs jāpiesaista vēl citi speciālisti un kas veiks elektrības pieslēguma tehniskos darbus?

Jā, jums būs jāizvēlas sertificēts elektriķis, kas ierīkos ēkas iekšējo elektrotīklu. Atsevišķos gadījumos arī elektrotīkla izbūves projekta izstrādātājs. Izbūvi līdz sadalnei veiks konkursa kārtībā ST atlasīts būvnieks. Par elektrotīklu no sadalnes līdz jūsu īpašumam un pašā īpašumā atbildīgs būs jūsu izvēlēts sertificēts elektriķis. Jūsu īpašuma elektrotīklu ar kopējo savienos, kā arī sadalni un skaitītāju uzstādīs ST speciālisti.

Cik daudz laika vajadzēs un kā zināšu, kādi darbi jau paveikti un kas vēl jādarā?

Atkarībā no projekta sarežģītības pakāpes jauna elektrības pieslēguma ierīkošana vai slodzes palielināšana var aizņemt

no dažām dienām līdz vairākiem mēnešiem. Klientu portālā e-st.lv sekojiet līdz visiem elektrības pieslēguma sagatavošanas darbiem, kā arī iesaistieties tajos. Reģistrējiet savu tālruna numuru un saņemiet aktuālo informāciju arī SMS formā.

Kā tiek aprēķinātas izmaksas?

Jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas izmaksas ir atkarīgas no pieprasītās jaudas un veicamo darbu apjoma. Tās sastāv no faktiskajām izmaksām, piemēram, maksas par sadalni, tās uzstādīšanu, kabeļu vai vada pievilkšanu līdz sadalnei u.c. un ieguldījumiem, kas nodrošina kopējā elektrotīkla pieejamību. Ja esat iegādājies zemi vai ēku, kurā nav pieslēguma elektrotīklam, vai vēl tikai plānojat to darīt, iesniedziet konkrētā īpašuma jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas pieteikumu klientu portālā e-st.lv un saņemiet izmaksu aprēķinu par brīvu.

Vai varu atgūt izmaksas?

Lai sekmētu uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides attīstību, klientiem, kuru elektrības pieslēgums vai pieslēguma jaudas palielinājums ir 0,4kV (kilovolti) elektrotīklā ar jaudu lielāku par 100A vai vīdsprieguma elektrotīklā, ir iespēja piecu gadu laikā no jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas brīža atgūt par pakalpojumu samaksāto 100% apmērā. Rūpīgi izvērtējiet elektrības pieslēgumam nepieciešamo jaudu, lai atgūtu investīcijas un arī vēlāk lietotu elektrību nepārmaksājot!

Kādēļ atteikties no liekās elektrības pieslēguma jaudas?

Ar slodzes aprēķina kalkulatora palīdzību tiešsaistē pārlicinieties, vai visa īpašumā pieejamā elektrotīkla jauda tiešām nepieciešama. Samazinot elektrības pieslēguma jaudu, atbilstoši šī brīža vajadzībām, samazināsies arī kopējās izmaksas par patērēto elektroenerģiju.

Kā varu samazināt īpašumā pieejamo elektrotīkla jaudu?

Piesakiet pieslēguma jaudas samazināšanu klientu portālā e-st.lv un saņemiet šo pakalpojumu bez maksas. Rūpīgi izvērtējiet šī soļa nepieciešamību un ņemiet vērā, ka slodzes atjaunošana ir maksas pakalpojums. Jūsu ērtībām slodzes

aprēķina kalkulators pieejams sadalestikls.lv.

Ko darīt, ja elektrība nepieciešama īslaicīgi?

Ja organizējat pasākumu ārpus telpām, iekārtojiet āra kafejnīcu vai plānojat būvdarbus īpašumā, kurā nav pieslēguma elektrotīklam, un šāds pieslēgums nepieciešams vien uz laiku, kas nepārsniedz 24 mēnešus, pieteikumu īslaicīga pieslēguma ierīkošanai iesniedziet klientu portālā e-st.lv.

Ko darīt, ja nav pieļaujams elektrības padeves pārtraukums?

Ja īpašumā esošajām elektroietaisēm nav pieļaujami elektrības piegādes pārtraukumi, ar ģeneratora palīdzību izveidojiet autonomu elektroapgādi.

Vairāk informācijas: sadalestikls.lv.

NO IDEJAS LĪDZ ELEKTRĪBAS PIESLĒGUMAM

tagad E-WDĒ

PRETĒRSĀNA

Kā pieslēgt īpašumu elektrotīklam?
Pieteikumu jauna elektrības pieslēguma ierīkošanai iesniedziet klientu portālā e-st.lv.

Kā atjaunot elektrības piegādi?
Pieteikumu atjaunot elektrības piegādi iesniedziet klientu portālā e-st.lv.

Cik jaudīgu elektrības pieslēgumu man vajag?
Nosakiet nepieciešamo jaudu ar slodzes aprēķina kalkulatoru sadalestikls.lv.

IZMAKSAS

Kā tiek aprēķinātas izmaksas?
Tās ir atkarīgas no pieprasītās jaudas un veicamo darbu apjoma. Tās sastāv no faktiskajām izmaksām, piemēram, maksas par sadalni, tās uzstādīšanu, kabeļu vai vada pievilkšanu līdz sadalnei u.c. un ieguldījumiem, kas nodrošina kopējā elektrotīkla pieejamību.

Kā varu atgūt izmaksas?
Iespēja piecu gadu laikā no jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas brīža atgūt par pakalpojumu samaksāto 100% apmērā.

Vai varu atgūt izmaksas?
Iespēja piecu gadu laikā no jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas brīža atgūt par pakalpojumu samaksāto 100% apmērā.

SAGATAVOŠANAS UN IERĪKOŠANAS DARBI

Vai man būs jāpiesaista vēl citi speciālisti un kas veiks elektrības pieslēguma tehniskos darbus?
Jā, jums būs jāizvēlas sertificēts elektriķis, kas ierīkos ēkas iekšējo elektrotīklu. Atsevišķos gadījumos arī elektrotīkla izbūves projekta izstrādātājs. Izbūvi līdz sadalnei veiks konkursa kārtībā ST atlasīts būvnieks. Par elektrotīklu no sadalnes līdz jūsu īpašumam un pašā īpašumā atbildīgs būs jūsu izvēlēts sertificēts elektriķis. Jūsu īpašuma elektrotīklu ar kopējo savienos, kā arī sadalni un skaitītāju uzstādīs ST speciālisti.

Kā daudz laika vajadzēs un kā zināšu, kādi darbi jau paveikti un kas vēl jādarā?
Atkarībā no projekta sarežģītības pakāpes jauna elektrības pieslēguma ierīkošana vai slodzes palielināšana var aizņemt

EFĒKTĪVĪTĀTE

Vai es ietaupīšu visu elektrības jaudu, par kuru es maksāju?
Atbilstoši jūsu vajadzībām samazināt elektrības jaudu, kas nepieciešama, var būt izdevīgi un palīdzēs ietaupīt naudu.

Kādu veidu elektrības pieslēgumu man vajag?
Pieteikumu jauna elektrības pieslēguma ierīkošanai iesniedziet klientu portālā e-st.lv.

Apsveikums

Mēs katrs spējam baltākos brīnumus radīt - no zieda, no vārda, no krāsas, no skaņas, no vēja
Mēs katrs protam to tālāk dot - mīlot un atbildes neprasot. (G.Āboliņa)

Sveicam Rugāju vidusskolu 115. jubilejā!

Fizikas skolotājas Marija Bleive, Ārita Andrejeva

Pērk

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk mežus, cirsmaš.
Tālr. 29419597.

Pērk mežu ar zemi un cirsmaš.
Tālr. 27876697.

Pērk zemi ar mežu, jaunaudzi.
Tālr. 26630249.

Pērk zirgus.
Tālr. 29943753, 26477904.

Pērk apaugumus.
Tālr. 26211223.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmaš. Tālr. 29433000.

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
**liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus.** Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. **28761515.**

IEPĒRKAM
liellopus, teļus
Samaksa tūlītēja.
T: 62003939

Pērk elektromotorus, varu, misiņu,
akumulatorus. Tālr. 25602554.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērk traktoru K-700.
Tālr. 29365779, 26396570.

Latvijas uzņēmums SIA "Anita AB"
pērk bojātus, lauztu koku cirtes,
īpašumus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28638022.

Kur mācīties?

**Smiltenes
tehnikumā turpinās
jauno audzēkņu
uzņemšanu.** Skola
piedāvā izglītības iespējas
gan jauniešiem ar pamata,
gan ar vidējo izglītību.
Tālrunis **26160229**, e-
pasts:
smiltenestehnikums@gmail.com.
Izvērstāka informācija -
www.smiltenestehnikums.lv

Pārdod

Pārdod zemi, apbūves gabalu
Balvos.
Tālr. 28235483.

SIA "BTRS" pārdod zāģmateriālus:
brusas, spāres, latas, Balvos,
Partizānu 66. Tālr. 29436296.
Ar sortimentu var iepazīties
SIA "BTRS" facebook lapā.

Pārdod skaldītu malku. Cena
23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubi. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 26211223.

Pārdod metāla jumtus un
noteksisēmā no ražotāja.
Cena no 4,95 EUR/m².
Tālr. 28382940.

Pārdod govi.
Tālr. 26578309.

Pārdod XP telites (bioloģiskās).
Tālr. 26475523.

Pārdod vienfāzu slaukšanas
aparātu darba kārtībā.
Tālr. 26327960.

Pārdod dažāda tilpuma plastmasas,
alumīnija piena kannas,
čuguna katlus.
Tālr. 29430409.

Dažādi

**Uzņēmums
AA Apjoms**
BEZ MAKSAS izkopj
no krūmiem un kokiem
aizaugušas
lauksaimniecības platības,
tīrumus, meliorācijas
grāvjus, mežmalas.
**Pērk zarus
šķeldošanai un
cirsma atlikumus.**
Tālr. 26191989.

Smalcina ar 2,8 m smalcinātāju,
pļauj ar 2-disku pļaujmašīnu.
Tālr. 29165808.

Sniedz miniekskavatora
pakalpojumus (ūdensvada,
kanalizācijas, ēkas pamatu u.c.
ierīkošanai). Tālr. 29119461.

Pļauj piemājas zālājus ar trimmeri,
gan ar krūmgriezi, gan ar stumjamo
zāļes pļaujmašīnu. Tālr. 29165808.

Zāles smalcināšana ar minitraktoru.
Tālr. 26512307.

Pļauj zāli ar trimmeri Balvos.
Tālr. 29575707.

Zāles pļaušana ar trimmeri.
Tālr. 22044458.

Rok dīkus, grāvjus, akas, pamatus,
līdzina krastus. Zāģē, izved
cirsmaš, apaugumus.
Tālr. 28608343.

Autoserviss piedāvā pakalpojumus:
autoelektrika, metināšanas, ritošās
daļas. Autoevakuators.
Mēs atrodamies Balvos,
"Lattelecom" pagalmā, iebraukšana
no Partizānu ielas. Tālr. 26672471.

Aku urbšana. Tālr. 29142220.

Bez maksas attīra
lauksaimniecības zemes no
krūmiem un kokiem.
Tālr. 26211223.

Piedāvā mežizstrādes
pakalpojumus. Tālr. 26589370.

Pieved smilti, granti, šķembas,
melnzemi un būvmateriālus.
Tālr. 25685918.

Pastāvīgi pārvadā mājlopus.
Specpiekabe. Tālr. 29230080.

Montē un pieslēdz ūdensvadus,
kanalizāciju, elektrokabeļus.
Tālr. 28646598.

Dūmvadu, ventilāciju, apkures
ierīču, dūmeju apsekošana,
tīrīšana, remonts, izgatavošana,
mūrēšana, oderēšana,
uzstādīšana.
Materiālu piegāde.
Tālr. 22363236.

Piedāvā darbu

SIA "DIANA"
(reģ. Nr. 43203000888)
Stāžos, Gulbenes novadā,
aicina darbā **KOKAPSTRĀDES
OPERATORUS un
PALĪGSTRĀDNIKUS.**
Atalgojums no EUR 985 līdz
1265 pirms nodokļu nomaksas.
Lūdzam sūtīt savu CV uz
e-pastu: elga@gk.lv vai zvanīt
mob. 29210831.

Vajadzīgi **AUTOATSLĒDZNIKI.**
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 29388000.

Piedāvā darbu **HARVESTERA
OPERATORAM UN KOKSNES
PIEVĒDĒJA TRAKTORA
VADĪTĀJAM.** Samaksa pēc padarītā
darba apjoma. Tālr. 29116971.

Līdzjūtības

*Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tēva dzīvesstāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.*

(M.Svīre)

Visdziļākā līdzjūtība skumju brīdī
Inārai Supei, TĒVU klusajā
mūžības ceļā pavadot.
Darba kolēģi Baltinavas novada
domē

*Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji,
Lai nu viegli Zemes mātē
Apklāj tavu augumiņu.*

(Latv.t.dz.)

Patiesi līdzjūtības vārdi **tuviniekiem,**
pavadot **BRONISLAVU BUKŠU**
Dieva valstībā.
Teātra ielas 4.mājas iedzīvotāji

*Tāds divains klusums šodien
priedēs...
Tur dzenis serdei laukā sāpi kaļ,
Bet brūci sirdi putnēns nesadziedēs,
Nav spēka dzīvību griezt atpakaļ.*

(A.Vējāns)

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
ir atbalsts sāpju brīdī **Inesei ar
ģimeni, JĀNI SALMANI** mūžības
ceļā pavadot.
Ļuda, Maija, Antra, Laima,
Vineta, Māriete

*Es visu atstāju jums -
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vijies.*

(V.Kokle-Liņiņa)

Skumju un atvadu brīdī mūsu
patiesa līdzjūtība **Valdai Gibalai-
Lesiņai un tuviniekiem, TĒTI**
mūžības ceļā pavadot.
Krustdēls, Iluta B. un pārējie,
Anņiņas B. ģimene

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un tava mūža
stāsts.*

(J.Rusiņš)

Izsakām līdzjūtību **Valdai Gibalai-
Lesiņai ar ģimeni** sakarā ar **TĒVA**
aiziešanu mūžībā.
Andrejevu ģimene

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt
paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam,
palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25
vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Bērziņš pagasta pārvaldes vadītājas liels paldies
Golvaru iedzīvotājiem, z/s "Bērziņi" par palīdzību Golvaru
kapsētas sakopšanā pēc vētras.

Rugāju senioru ekskursijas grupas liels **PALDIES** Rugāju
novada domei, šoferim Jānim, ekskursijas organizatoriem
un dalībniekiem par doto iespēju iepazīt mūsu ZA pērlī
Alūksni, Liteni, Balvus.

Pateicamies dakterēm Dzerkalei un Aleksejevai,
māsiņām Aijai, Ilzei Balvos, Līgai, Ilzei Gulbenē, Guntai,
Sarmītei, Paulai par ārstēšanu un laipno aprūpi.
Elza, Veronika, Lūcija, Dzintra

Vaduguns
INZĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

Indekss
3004

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

ŽURNĀLISTI
26555382

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VIČUKS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3010